

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΑΜΠΕΛΟΡΑΒΔΗ ΣΤΗ ΖΑΚΥΝΘΟ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:
ΑΥΔΑΛΑ ΕΛΕΝΗ
ΜΠΙΡΜΠΑ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΜΑΡΤΙΝΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2017

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η συγκεκριμένη εργασία πραγματοποιείται στα πλαίσια της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας για το τμήμα Πολιτικών Μηχανικών Τ.Ε. με κατεύθυνση Μορφολογία και Αναστήλωση, πρώην Ανακαίνιση και Αποκατάσταση Κτιρίων Τ.Ε., ως πτυχιακή εργασία των σπουδαστών Αυδάλα Ελένη, Μπίρμπα Γεωργία και Παναγιωτοπούλου Αθανασία-Μαρία. Έχει ως θέμα την αποτύπωση, αποκατάσταση και επανάχρηση του πύργου Αμπελοράβδη, το επονομαζόμενο «ΟΛΥΜΠΙΟΝ», στο Καλιπάδο της Ζακύνθου.

Το υπό μελέτη κτίριο αντικατοπτρίζει μια άλλη εποχή της Ζακύνθου, προγενέστερη των σεισμών του 1950 που την καθόρισαν ιστορικά, και είναι δείγμα της αίγλης και της μεγαλοπρέπειας που επικρατούσε στο νησί. Διανέμει μνήμες, γεγονότα και θέτει ερωτηματικά σχετικά με την κουλτούρα και την παράδοση της εποχής του. Με γνώμονα τα παραπάνω πραγματοποιήθηκε καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης του κτίσματος με ιδιαίτερη βαρύτητα στην παθολογία του καθώς προτείνεται και νέα χρήση ώστε να αξιοποιηθεί με τον βέλτιστο τρόπο και να ενταχθεί ζωτικά στην σημερινή πραγματικότητα.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΛΕΤΗΣ & ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟ

Όπως αναφέρθηκε το αντικείμενο της παρούσας εργασίας αφορά την αποτύπωση, αποκατάσταση και επανάχρηση του Πύργου Αμπελοράβδη που βρίσκεται στην βορειοανατολική πλευρά της Ζακύνθου στην κοινότητα του Καλιπάδου.

Η ανέγερση του κτιρίου χρονολογείται το 1926 από τα αδέλφια Αμπελοράβδη με σκοπό χρήση του ως εξοχική κατοικία και είναι το κεντρικό κτίσμα εντός κτήματος 80 περίπου στρεμμάτων συμπεριλαμβανομένων των μανδρότοιχων, του κέντρικου δρομίσκου και της πέτρινης αυλόπορτας. Σήμερα ο πύργος έχει επέλθει στην ιδιοκτησία Ι.Κάρδαρη. Πρόκειται για διώροφη εξοχική έπαυλη των νεωτέρων χρόνων κτισμένη εξ ολοκλήρου από οπτόπλινθους με γοθικίζουσα αρχιτεκτονική καθώς και χαρακτηριστικές κατασκευές στον περιβάλλοντα χώρο. Έχει χαρακτηριστεί ως έργο τέχνης και ιστορικό διατηρητέο μνημείο βάσει απόφασης ΦΕΚ 35/Β/27-1-92 και δεσπόζει επιβλητικά στον κάμφο του νησιού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ . . .1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΛΕΤΗΣ & ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟ . . .1

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ . . . 2-3

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

A.1 Αρχιτεκτονική Ζακύνθου . . .4-5

A.2 Δήμος Αρκαδίων & Χωριό Καλιπάδο . . .5

A.3 Πύργος Αμπελοράβδη . . .6-9

A.4 Αναφορά σε παρόμοια κτίρια . . .10-12

B. ΜΕΘΟΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ & ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ . . .13

Γ. ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ

Γ.1 Θέση – Πρόσβαση – Περιβάλλον χώρος . . .14

Γ.2 Κτιριολογική ανάλυση και τυπολογία . . .15-17

Γ.3 Μορφολογική ανάλυση του κτιρίου . . .17-19

Γ.4 Κρίση συμπεριφοράς της κατασκευής . . .20

Δ. ΑΝΑΛΥΣΗ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ

Δ.1 Θεμέλια . . .20

Δ.2 Δοκοί . . .20

Δ.3 Φέρουσα Τοιχοποιία . . .21-22

Δ.4 Στοιχεία Πλήρωσης . . .22

Δ.5 Στέγη . . .23

Δ.6 Δάπεδα . . .24-26

Δ.7 Οροφές . . .26-27

Δ.8 Κουφώματα . . .28-31

Δ.9 Επιχρίσματα . . .31-33

Δ.10 Κλίμακες . . .34-36

Δ.11 Κιγκλιδώματα . . .36-38

Δ.12 Μεταλλικά στοιχεία της κατασκευής . . .39

Ε. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ε1. Θεμέλια . . .40

Ε.2 Τοιχοποιία . . .40-41

Ε.3 Οργανισμός πλήρωσης . . .41

Ε.4 Στέγη . . .41

Ε.5 Μεσοπάτωμα . . .42

Ε.6 Δάπεδα . . .42

Ε.7 Οροφές . . .42

Ε.8 Κουφώματα . . .43

Ε.9 Κλίμακες . . .43

Ε.10 Επιχρίσματα . . .43-44

Ε.11 Κιγκλιδώματα . . .44

Ε.12 Μεταλλικά στοιχεία της κατασκευής . . .44

**ΣΤ.ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ . . .44-45**

Ζ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ . . .45

Η. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ . . .46

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ . . .47

- Σχέδια. . . 48-71
- Φωτογραφίες . . .72-77
- Σκαριφήματα αποτύπωσης. . . 78-96

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

A.1 Αρχιτεκτονική Ζακύνθου

Η Ζάκυνθος ή Φιόρο του Λεβάντε (= Άνθος της Ανατολής) κατά τους Βενετσιάνους είναι το τρίτο σε έκταση νησί από τα νησιά του Ιονίου μετά την Κέρκυρα και την Κεφαλονιά. Βρίσκεται Β.Δ της Πελοποννήσου σε απόσταση 8,5 ναυτικά μιλιά. Η έκτασή της είναι 406 τ. χλμ και ο πληθυσμός ανέρχεται στους 40.758 κατοίκους (απογραφή 2011).

Η ιδιοτυπία της ζακυνθινής αρχιτεκτονικής είναι αποτέλεσμα των διάφορων φάσεων της ιστορίας της. Η κατοχή των Επτανήσων από τους Φράγκους και τους Βενετούς για περισσότερο από 7 αιώνες έχει παίξει καθοριστικό ρόλο στην διαμόρφωση της επτανησιακής αρχιτεκτονικής. Τα δυτικοευρωπαϊκά αυτά πρότυπα της αρχιτεκτονικής ήταν αδύνατο να μην αφομοιωθούν από τους Επτανήσιους, οι οποίοι υιοθέτησαν την αρχιτεκτονική της Αναγέννησης και αργότερα του Νεοκλασικισμού. Η αρχιτεκτονική στην Ζάκυνθο διαμορφώθηκε τους τελευταίους αιώνες, αφού η αποικιοκρατία των Ενετών, των Γάλλων και των Άγγλων δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει τον πολιτιστικό τομέα του νησιού. Η επιρροή αυτή επέτρεψε την κατασκευή δημοσίων κτιρίων, δρόμων και γεφύρων που βελτίωσαν την πόλη και μεταξύ 1840 και 1870 ανεγέρθηκαν πολλά νεοκλασσικά κτίρια που έδειχναν τον συνδυασμό του βενετσιάνικου με το στυλ μπαρόκ. Αυτό το νεοκλασσικό στυλ αναδύεται και στο σχεδιασμό μερικών εκκλησιών.

Τα αρχοντικά της πόλης ήταν κυρίως τριώροφα ενώ η πρόσοψή τους ήταν διακοσμημένη με πυρότουβλα. Από αυτά τα αρχοντικά δεν έχει διασωθεί σχεδόν κανένα. Τα αρχοντικά της εξοχής είναι και αυτά που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, καθώς είχαν πιο σύνθετη κατασκευή με μεγάλες όψεις και πολλούς χώρους. Είχαν πολλούς βοηθητικούς χώρους που ήταν απαραίτητοι για την καλλιέργεια και εκμετάλλευση του κτήματος σύμφωνα με το πρότυπο του μεσαίωνα που επικρατεί στη Βενετία. Τα αστικά και λαϊκά σπίτια ήταν επηρεασμένα από τα αρχοντικά τα οποία είχαν ως κύριο χαρακτηριστικό την προεξοχή του ορόφου πάνω από τον δρόμο. Τα δημόσια κτίρια παρουσιάζουν ως κύριο χαρακτηριστικό τις καμάρες, που δημιουργούν τις γραφικές και χαρακτηριστικές στοές των κτιρίων, στοιχείο καθαρά επτανησιώτικο, επηρεασμένο από την ενετική αρχιτεκτονική. Εξ' ίσου σημαντικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι λαϊκές κατοικίες που έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό την μεγάλη σάλα (σαλόνι), τις ανοικτές στοές και τα δυτικά μορφολογικά στοιχεία των όψεων που μεταπλάθονται σύμφωνα με τις αντιλήψεις των λαϊκών τεχνιτών. Ακόμα λαϊκά αγροτικά σπίτια υπάρχουν αρκετά κυρίως στα «χωριά της ρίζας» και στα ορεινά χωριά. Είναι όλα τους λιθόκτιστα με κεραμοσκεπαστες στέγες και συμμετρικές όψεις. Οι μαντρότοιχοι που περιβάλλουν τις αυλές, τα πορτόνια (μικρές πόρτες) και οι ληνοί (τα πατητήρια των σταφυλιών) είναι στοιχεία που συμπληρώνουν την εικόνα του λαϊκού σπιτιού της Ζακύνθου.

Καθοριστικό παράγοντα στην σημερινή μορφή της αρχιτεκτονικής και της ρυμοτομίας του νησιού έπαιξαν οι καταστρεπτικοί σεισμοί, με κυριότερο αυτόν του 1953 σε συνδυασμό με την επακόλουθη πυρκαγιά. Ο σεισμός αυτός ισοπέδωσε το μεγαλύτερο μέρος του νησιού

εξαφανίζοντας κτίρια και μνημεία αξιόλογης ιστορικής σημασίας γκρεμίζοντας μαζί και την μέχρι τότε αίγλη του νησιού.

Μετά από αυτό το γεγονός η πόλη ξαναχτίστηκε σχεδόν εξ' αρχής και έγιναν προσπάθειες για να ξαναχτιστεί ώστε να παραμείνει πιστή και να συμφωνεί με το στυλ των παλαιών αρχοντικών και με την παλαιά παράδοση. Η φτώχεια όμως και οι συνθήκες εκείνης της εποχής δεν επέτρεψαν να πραγματοποιηθεί αυτό στον επιθυμητό βαθμό. Τα μόνα κτίρια που διασώθηκαν και αργότερα αναστηλώθηκαν, είναι οι εκκλησίες που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον τόσο για την εξωτερική τους μορφή όσο και για τον εσωτερικό διάκοσμο, στολισμό και πλούτο τους. Τον προσεσμικό αρχιτεκτονικό τους χαρακτήρα διατηρούν και διάφορα οικοδομήματα στην πόλη της Ζακύνθου, τα οποία στεγάζουν κυρίως δημόσιες υπηρεσίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εκκλησία του Αγ. Διονυσίου, το κτήριο της Εθνικής Τράπεζας και το σχολείο της συνοικίας του Άμμου στην πρωτεύουσα που ήταν αντισεισμικά βγήκαν σχεδόν αλώβητα από τον σεισμό. Αυτό λειτούργησε μελλοντικά ως αφορμή για την θέσπιση αυστηρών κανονισμών δόμησης των νέων κτηρίων με την χρήση άφθονου χάλυβα για το οπλισμένο σκυρόδεμα που αποτελεί τον φέροντα σκελετό τους. Έτσι στους σεισμούς των δεκαετιών του 1980 και 1990 που έφθασαν μέχρι και 6,2 Ρίχτερ, καθώς και στους τελευταίους σεισμούς του Απριλίου 2006 που γίνονταν καθημερινά για ένα μήνα περίπου φθάνοντας σε μέγεθος μέχρι και 5,9 Ρίχτερ οι ζημιές στα καινούργια κτίρια ήταν ελάχιστες.

A.2 Δήμος Αρκαδίων & περιοχή Καλιπάδο

Η ευρύτερη περιοχή του αντικείμενο της μελέτης μας είναι το χωριό Καλιπάδο 7 χιλιόμετρα βορειοδυτικά από τη πόλη της Ζακύνθου, το οποίο απαρτίζει ένα από τα χωριά της κοινότητας των Αρκαδίων μια πεδινή και τουριστική επί το πλείστον περιοχή. Οι υπόλοιπες τοπικές κοινότητες-χωριά είναι οι εξής: Βανάτο, Αγ. Κηρύκος, Κυφέλη, Σαρακινάδο, Τραγακί, Πλάνο (Τσιλιβή). Σήμερα, ο συνολικός πληθυσμός ανέρχεται σε 4.830 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή το 2001. Όλη η περιοχή της Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίων χαρακτηρίζεται από μια, πλούσια σ' εναλλαγές τοπίου, φυσική ομορφιά. Διαθέτει αξιόλογες και μεγάλου φυσικού κάλλους παραλίες, οι οποίες καλύπτουν το μισό της χιλιομετρικής της έκτασης και είναι πόλος έλξης πολλών επισκεπτών. Οι περιοχές Πλάνου – Τσιλιβή, Τραγακίου και Κυφέλης είναι τουριστικές, με αξιοσημείωτη ανάπτυξη. Πολυτελή ξενοδοχεία, παραδοσιακά εστιατόρια, κέντρα διασκέδασης και σούπερ μάρκετ συνθέτουν τη σύγχρονη τουριστική πλευρά της ενότητας. Οι περιοχές Βανάτου, Σαρακινάδου, Αγ. Κηρύκου και Καλιπάδου είναι αγροτικές. Σταφύλια, κρασί, ελιές και λάδι είναι προϊόντα υψηλής ποιότητας και αρκετά γνωστά σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Το Καλιπάδο απλώνεται στους νότιους πρόποδες ενός ψηλού και κατάφυτου από ελαιώνες λόφου του Αγίου Πέτρου. Αξιόλογα παραδοσιακά κτίσματα, εκκλησίες, επαύλεις κλπ. έχουν καλύψει ολόκληρη την περιοχή του καταπράσινου αυτού πεδινού οικισμού. Ο χώρος είναι ιδανικός για πεζοπορία, ποδηλασία, καθώς και για τους λάτρεις του Χριστιανισμού, ο προσκυνητικός τουρισμός.

A.3 Πύργος Αμπελοράβδη

Η ιστορία του κτιρίου ξεκινάει στις αρχές του 20ού αιώνα στον οικισμό Καλιπάδο στο κεντρικό δρόμο που συνδέει τη Χώρα με τις Αλυκές όπου ανοικοδομείται κτίσμα σ' ένα υπερυψωμένο μέρος του κτήματος το οποίο άνηκε στην αριστοκρατική οικογένεια των Βούλτσων με βασική χρήση αυτού ως εξοχική κατοικία. Ο πύργος αποτελεί το κεντρικό κτίσμα μιας έκτασης 140 στρεμμάτων που περιλαμβάνει καλλιέργειες ελιάς, σταφίδας, αμπελιού και κάποιων εσπεριδοειδών, εντός της οποίας υπάρχουν διάφορα οικοδομήματα.

Το 1928 ο πύργος επέρχεται στην ιδιότητα των αδελφών Αμπελοράβδη λόγω οικονομικών δυσχεριών των μέχρι πρότινος ιδιοκτητών του και ανακατασκευάζεται πλήρως. Ονομάζεται «Ολύμπιον» όπως αναγράφεται στην μαρμαρινη επιγραφή στην πρόσοψη του κτιρίου η οποία είχε επιχρυσωθεί από τον ζωγράφο Πλαίσα Νίκα. Τα αδέρφια Δημήτριος και Αντώνιος Αμπελοράβδης δημιούργησαν τραπεζικό οίκο, ενώ παράλληλα η έντονη ενασχολήση με το εμπόριο και συγκεκριμένα η εξαγωγή τοπικών προϊόντων, όπως σταφίδα και ποτάσα, τους επέφερε πολλά κέρδη.

Δημιουργούν λοιπόν ένα συγκρότημα μνημειακού χαρακτήρα που αν και δεν φέρει γνήσια αρχιτεκτονικά στοιχεία τοπικών αρχοντικών εξοχής της Ζακύνθου, λειτουργικά και σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα κτίσματα που διαρθρώνονται σε αυτό όπως αμαξοστάσιο (Εικόνα Α.3.1) και παρατηρητήριο (Εικόνα Α.3.2), ικανοποιεί τις πολλαπλές λειτουργίες του συγκροτήματος. Επηρεασμένοι από τα ταξίδια τους στο εξωτερικό υιοθέτησαν στον νέο τους κτίριο αρχιτεκτονικές μορφές και τύπους που συνηθίζονταν τον περασμένο αιώνα στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα δανείστηκαν στοιχεία από την μεσαιωνική εποχή, όπως έχει ήδη αναφερθεί, από την γοθική, τα λεγόμενα νεογοθικά. Με μία ματιά στην κύρια όψη του πύργου μπορεί κάποιος να παρατηρήσει τις πόρτες και τα παράθυρα (Εικόνα Α.3.3) που καταλήγουν σε οξυκόρυφα τόξα καθώς και τους δύο πύργους αριστερά (Εικόνα Α.3.4) και δεξιά (Εικόνα Α.3.5) αυτής, ενώ στο εσωτερικό του διακρίνονται στοιχεία όπως σκαλιστες ξυλόγλυπτες λεπτομέρειες (Εικόνα Α.3.6) και γείσα (Εικόνα Α.3.7).

Στο σύνολο τους τα παραπάνω καθιστούν τον πύργο ένα μοναδικό αρχιτεκτόνημα νεογοθικής αρχιτεκτονικής για την Ζάκυνθο του οποίου η επιβλητικότητα αντανακλούσε σε κάθε του πτυχή την οικονομική υπεροχή της οικογένειας Αμπελοράβδη. Ενδεικτικό στοιχείο αυτού αποτελούσε η ύπαρξη του επιχρυσωμένου οικοσήμου * (Εικόνα Α.3.8) στον περιβάλλον χώρο του πύργου το οποίο πλέον έχει κλαπεί.

*(Δ. Ζήβας Αρχιτεκτονική Ζακύνθου Σελ. 4)

*Το οικόσημο απεικόνιζε ένα ανδρικό στήθος

Αμαξοστάσιο (Εικόνα Α.3.1)

Παρατηρητήριο (Εικόνα Α.3.2)

Πόρτα και παράθυρα στην πρόσοψη(Εικόνα Α.3.3)

Πύργος αριστερά (Εικόνα Α.3.4)

Πύργος δεξιά (Εικόνα Α.3.5)

Σκαλιστες ξυλόγλυπτες λεπτομέρειες (Εικόνα Α.3.6)

Γείσα (Εικόνα Α.3.7)

Οικόσημο (Εικόνα Α.3.8)

A.4 Αναφορά σε παρόμοια κτίρια

ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ-ΠΑΛΑΙΟ ΦΑΛΗΡΟ,ΑΘΗΝΑ

Ένα από τα πλέον χαρακτηριστικά κτίρια της παραλιακής λεωφόρου Ποσειδώνος, στο Παλιό Φάληρο, είναι η πρώην οίκια,μέγαρο Κουλούρα που αποτελεί κληροδότημα της Βέρας Κουλουρά, απο το 1992,στο μουσείο Μπενάκη. Το 2012 το Μουσείο Μπενάκη ξεκίνησε με χρηματοδότηση ΕΣΠΑ, το έργο για την αποκατάσταση και επαναχρησιμοποίηση του Πύργου όπου στεγάζει πλέον, απο τέλη Οκτωβρίου, ένα μουσείο παιχνιδιών που κατά κύριο λόγο έχει βασιστεί στη συλλογή παιχνιδιών της Μαρίας Αργυριάδη. Πρόκειται για ένα χαρακτηριστικό νεογοθθικής,μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής ισόγειο κτίριο με τους συμμετρικούς πυργίσκους, επάλξεις,οξυκόροφα ανοίγματα, διακοσμητική ταινία και μια λεπτομέρεια από το χαρακτηριστικό οικόσιμο το οποίο βρίσκεται στην πρόσοψη του κτιρίου. Οικοδομήθηκε την εποχή του Μεσοπολέμου, 1925-1935 και έχει κηρυχθεί ως διατηρητέο από το ΥΠΕΚΑ.

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ΑΘΗΝΑ

Σε ένα από τα κεντρικότερα σημεία της Αθήνας, υπάρχει ένα κτίριο που ξεφνιάζει. Η βίλα στην οδό Θήρας 54, χτίσθηκε το 1914 και ήταν ιδιοκτησία της αρχοντικής κεφαλονίτικης οικογένειας Τυπάλδου. Αποτελεί παράδειγμα νεογοθτικής ρυθμολογίας, η οποία προέκυψε αποκλειστικά από την ανάγκη του ιδιοκτήτη να προβάλλει τις ιστορικές καταβολές της οικογένειάς του, που εντοπίζονται στην Ιταλία του 15ου αιώνα. Για το ελληνικό αστικό τοπίο ο ρυθμός αυτός είναι ξένος. Οι επάλξεις, τα οξυκόρυφα τόξα των ανοιγμάτων, οι ιδιότυποι πεσσοί του κεντρικού πρόπυλου, οι ρόδακες, οικόσημα αποτελούν πολλά τα χαρακτηριστικά του πύργου. Έχει παραμείνει ακατοίκητο από το 1993. Δυστυχώς όμως, όπως και άλλα παρόμοια κτίσματα έχουν εγκαταλειφθεί και αφεθεί στο έλεος του χρόνου έχουν υποστεί σημαντικές ζημιές από σεισμούς και καιρικά φαινόμενα. Θα μπορούσε να αναπαλαιωθεί και να αξιοποιηθεί ώστε να αποτελέσει ένα φάρο αισιοδοξίας και ένα μήνυμα ότι το κέντρο της Αθήνας δεν ερημώνεται. Χαρακτηρίστηκε διατηρητέο το 2008.

ΒΙΛΑ ΓΑΛΛΟΥ-ΜΟΝΟΔΕΝΡΙ,ΠΑΤΡΑ

Στο Μονοδένδρι, λίγο πιο έξω από την Πάτρα διατηρείται ακόμα και σήμερα η επωνομαζόμενη “Βίλα του Γάλλου”, γνωστή ως και κτήμα Σωτηριάδη. Ο πρώτος ιδιοκτήτης της, Κωνσταντίνος Σωτηριάδης ο οποίος ήταν δικηγόρος, κατασκεύασε αυτή τη πολυτελή εξοχική κατοικία σε έκταση περι των έξι στρεμμάτων. Αποτελεί ένα κομμάτι της νεότερης ελληνικής ιστορίας που εύκολα αποκτά τον ορισμό μνημείο χάρη στην πολύ μεγάλη αρχιτεκτονική αλλά και ιστορική του αξία. Η έπαυλη συνδυάζει στοιχεία γοθικού ρυθμού με στοιχεία νεοκλασικισμού, ένα αρχιτεκτόνημα του Ερνέστου Τσίλερ, με τεράστιους βοηθητικούς χώρους και μοναδικούς κήπους. Μετά τον θάνατο του πρώτου ιδιοκτήτη δεν είναι γνωστό ποιος κληρονόμησε την έπαυλη. Απο την δεκαετία του 1980 όμως και μετά, η έπαυλη ανήκει στον Γιάννη Καπετσώνη γνωστό και με το προσωνύμιο "Γάλλος", λόγω της παραμονής του για πολλά χρόνια στο Παρίσι, ο οποίος απεβίωσε το 2013. Η οικογένεια Καπετσώνη πριν λίγα χρόνια απευθύνθηκε σε μεσιτικό γραφείο του εξωτερικού προκειμένου να πουλήσει την έπαυλη. Η βίλα του Γάλλου σήμερα, με άγνωστο αγοραστή-ενοικιαστή, αξιοποιείται για κοινωνικές εκδηλώσεις.

B. ΜΕΘΟΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ & ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στα δύο πρώτα σκέλη της εργασίας μας, την αποτύπωση και την αποκατάσταση, βασικό μέλημα μας ήταν η συλλογή όσο το δυνατόν περισσότερων στοιχείων μέσω λεπτομερών μετρήσεων και εκτενούς παρατήρησης του κτιρίου λόγω ελλιπούς βιβλιογραφίας αναφορικά με τα κτιριολογικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά του προκειμένου να υπάρξει πλήρης κατανόηση του κτιρίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατ' αυτόν τον τρόπο εκτιμήσαμε την υπάρχουσα κατάσταση του και προσπαθήσαμε να προσεγγίσουμε τον τρόπο εργασίας των τεχνητών της εποχής εκείνης και τις μεθόδους που ακολουθούσαν συγκριτικά και με άλλα κτίσματα.

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήσαμε κατά της αποτύπωση ήταν η εξής

- Κρίναμε σωστό να χρησιμοποιήσουμε την βάση στην οποία εδράζεται ο πύργος (Εικόνα B.1) και είναι ένα κοινό υψομετρικό στοιχείο εξωτερικού και εσωτερικού χώρου σαν βάση αναφοράς μας δηλαδή το +0.00 m.
- Από το σημείο αυτό μετρήσαμε όλα τα ύψη εξωτερικά για να δώσουμε την σωστή κλίση του εδάφους, καθώς σημειώνεται διαφορά ΒΑ όψης και ΝΔ στο υψόμετρο, αλλά και εσωτερικά ώστε να αποδώσουμε την σωστή ογκοπλασία ως προς το ύψος του.
- Με την μέθοδο του τριπλευρισμού εισήλθαμε εντός του κτιρίου και καταγράψαμε τις οριζόντιες μετρήσεις.
- Στα μη προσβάσιμα σημεία (λόγω μπάζων) χρησιμοποιήσαμε laser, το ίδιο πράξαμε και στα δυσπρόσιτα υψόμετρα.

Το τρίτο μέρος της εργασίας δηλαδή η επανάχρηση του κτίσματος και η γενικότερη ιδέα ήρθε σαν επακόλουθο της μελέτης των δύο φάσεων που είχαν προηγηθεί σε συνδυασμό με την ιστορία του κτιρίου. Η βάση για την κεντρική ιδέα του πύργου ήταν η δημιουργία ενός επισκέψιμου αγροτουριστικού χώρου με ποικίλλες δραστηριότητες. Σκοπός να αποτελέσει τουριστικό και πολιτισμικό πόλο έλξης μέσω της ανάδειξης της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς σε συνδυασμό με την αγροτική δραστηριότητα που αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της περιοχής του κάμπου του Καλιπάδου.

(Εικόνα B.1)

Γ. ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ

Γ.1 Πρόσβαση - Θέση κτιρίου

Η πρόσβαση στο κτίριο αρχικά πραγματοποιείται από τρεις κτιστές επιβλητικές εισόδους οι οποίες έχουν τοποθετηθεί ως εξής:

- Κεντρική είσοδος ΝΔ του κτιρίου που βρίσκεται στον δρόμο Χώρας-Κατασταρίου Ζακύνθου και αποτελεί πλέον και την μονδική πρόσβαση στον Πύργο (Εικόνα Γ.1.1).
- Δεύτερη είσοδος στα ΒΔ του οικοπέδου (πλέον μη προσβάσιμη) (Εικόνα Γ.1.2).
- Τρίτη είσοδος στην ΝΑ πλευρά (πλέον μη προσβάσιμη) (Εικόνα Γ.1.3).

Το κτίριο έχει τοποθετηθεί στην Ανατολική πλευρά και σε υπερυψωμένο σημείο του οικοπέδου. Τα όρια του οικοπέδου μέσα στο οποίο περιλαμβάνεται το κτίσμα έχουν οριοθετηθεί με πετρόκτιστη μάντρα.

Κεντρική είσοδος ΝΔ (Εικόνα Γ.1.1)

Δεύτερη είσοδος ΒΔ (Εικόνα Γ.1.2)

Τρίτη είσοδος ΝΑ (Εικόνα Γ.1.3)

Γ.2 Κτιριολογική ανάλυση και τυπολογία

Στη δεκαετία του '20 κατά την οποία η αρχιτεκτονική του νησιού παρουσίαζε απλότητα και ομοιομορφία, ένα έργο σαν και αυτό έκανε την διαφορά τόσο με την ογκοπλασία του όσο και με το διαφορετικό τύπο για τα τότε δεδομένα που είχαν συνηθίσει στο επτανήσιο βεληνεκές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του, διακρίνουμε μια κατασκευή νεογοθτικού ρυθμού που βασικό δομικό στοιχείο της είναι ο οπτόπλινθος σε συνδυασμό με λαξευτή πέτρα την οποία συναντάμε τόσο στη βάση του κτιρίου όσο και περιμετρικά των ανοιγμάτων του ισογείου.

Στη πρόσοψή του και συγκεκριμένα μπροστά απο την κύρια είσοδο συναντάμε στον περιβάλλοντα χώρο, ανεβαίνοντας επτά σκαλοπάτια, μία υπερυψωμένη διαμόρφωση (βεράντα) δίνοντας έτσι έμφαση στην πρόσβαση μέσα στον κτίριο.

Εισερχόμενοι στο ισόγειο συναντάμε την κεντρική σάλα και κατευθυνόμενοι στο νοτιοανατολικό τμήμα του ισογείου αντικρίζουμε ακόμα ένα χώρο με πιθανή χρήση καθιστικού (A101) μικρότερου μεγέθους με ανεξάρτητη έξοδο (Θ.2). Ενώ κατευθυνόμενοι βορειοδυτικά η κεντρική σάλα συνορεύει με τον χώρο A103 όπου παρομοίως υπάρχει μία ανεξάρτητη έξοδος από το ισόγειο μέρος για τον περιβάλλοντα χώρο. Χαρακτηριστικό μορφολογικό στοιχείο του πύργου είναι οι δύο οκταγωνικοί πύργοι στην μπροστινή όψη του κτιρίου οι οποίοι είναι τοποθετημένοι αντιδιαμετρικά μεταξύ τους και εντάσσονταν στους χώρους διημέρευσης. Συνεχίζοντας την πορεία μας απο την κεντρική σάλα, κατευθυνόμενοι βορειοανατολικά, μεταβαίνουμε σε ένα ξεχωριστό χώρο-διάδρομο όπου συναντάμε το ξύλινο κλιμακοστάσιο απο όπου έχουμε πρόσβαση και στην πίσω έξοδο (Θ.3) του κτιρίου που οδηγεί στην αυλή. Ο χώρος του κλιμακοστασίου κατά την βορειοανατολική πλευρά ενσωματώνεται με έναν ορθογωνικό διάδρομο για να οδηγηθεί σε τρία μικρότερα δωμάτια που πιθανολογούμε ότι ήταν αποθήκες, χώροι προσωπικού και κουζίνα. Ακόμα ένα δωμάτιο στην βόρεια πλευρά ολοκληρώνει τους χώρους του ισογείου προσβάσιμο από τον διάδρομο (A106) και απο το χώρο (A103) καθώς έχει και ανεξάρτητη έξοδο (Θ.3) για την πίσω αυλή

Συνεπώς το μπροστινό τμήμα του ισογείου αποτελείται κατεξοχήν από χώρους διημέρευσης ενώ το πίσω διαμορφώνεται απο χώρους κύριας και βοηθητικής χρήσης.

Μεταβαίνοντας στον όροφο συναντάμε τον κεντρικό διάδρομο που οδηγεί στα δύο υπνοδωμάτια καθώς και στους δύο χώρους που λόγω των w/c-λουτρό (B201), (B202) που καταλαμβάνουν το βορειοανατολικό τμήμα της ορθογωνικής κάτοψης. Ενώ ολόκληρο το μπροστινό μέρος καλύπτει η βεράντα. Επιπλέον παρατηρείται ένας πρόβολος στην πίσω πλευρά του με το χαρακτηριστικό περίτεχνο μεταλλικό κιγκλίδωμα (Εικόνα Γ.2.1). Αναφορικά με την στέγη του ορόφου πιθανολογούμε ότι επιστεγάζετο με ξύλινη τετράριχτη στέγη με γαλλικό κεραμίδι. Έπειτα από παρατήρηση και σύγκριση με μεταγενέστερου κτίσματος πανομοιότυπων μορφολογικών χαρακτηριστικών πλησίον του (Εικόνα Γ.2.2).

Αξίζει να παρατηρήσουμε ότι τα δύο επίπεδα έχουν διαχωριστεί με τέτοιο τρόπο ώστε η διάταξη τους να είναι παρόμοια με την διάταξη του αντίστοιχου ΒΑ τμήματος του ισογείου για λόγους διευκόλυνσης των χρηστών.

Σημαντικό κατασκευαστικό στοιχείο του πύργου αποτελεί το διπλό μεσοπάτωμα το οποίο αποσκοπούσε στην αποτελεσματική θερμομόνωση και αερισμό του κτιρίου (Εικόνα Γ.2.3).

Συνοψίζοντας, η ογκοπλαστική του διαμόρφωση, βασίζεται κυρίως στο ορθογώνιο παραλληλεπίπεδο με τους επιμέρους χώρους να διαττανονται σε ορθοκανονική κάτοψη. Η διάθεση του αρχιτέκτονα να τονίσει το «βάρος» της ογκοπλασίας του κτιρίου γίνεται ακόμα πιο αισθητή και με την χρήση των κατακόρυφων οκταγώνων στις μπροστινές γωνίες του πύργου.

Περίτεχο μεταλλικό κιγκλίδωμα (Εικόνα Γ.2.1)

Μεταγενέστερο κτίσμα πανομοιότυπων μορφολογικών χαρακτηριστικών με τον πύργο(Εικόνα Γ.2.2).

Διπλό μεσοπάτωμα (Εικόνα Γ.2.3)

Γ.3 Μορφολογική ανάλυση του κτιρίου

Αν αποδομήσει κανείς τόσο την ογκοπλασία όσο και την διακόσμηση εσωτερικά και εξωτερικά του κτιρίου μας θα καταλάβει ότι πρόκειται για ένα νεογοτθικό κτίσμα αρχιτεκτονική η οποία εμφανίζεται κατά τον ύστερο 20ο αιώνα.

Οι κάθετες δομικές γραμμές, η έντονη γραμμικότητα, και τα ογκώδη μεγέθη στην εικόνα του κτίσματος αποτελούν σημεία ένδειξης του γοτθικού χαρακτήρα.

Οι αρχές που προσδιορίζουν το κτίριο είναι αντικρουόμενες καθώς πρόκειται μια κατασκευή με νεοκλασική αρμονία, καθαρές μορφές, συμμετρία και αναλογία αλλά η αίσθηση που κυριαρχεί είναι η επιβλητικότητα του.

Ο καθορισμός των όγκων είναι αρκετά ευδιάκριτος. Παρουσιάζει τριμερή χωρισμό τόσο καθ ύψος βάση-κορμό-στέψη όσο και κατά πλάτος οκτάγωνο -κορμός-οκτάγωνο. Η σύνδεση των εσωτερικών και των εξωτερικών χώρων γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε ο επισκέπτης να το αντιλαμβάνεται ως ένα οργανικό σύνολο. Εκ πρώτης εξωτερικά μια ογκώδη πετρινή περίτεχνη κατασκευή είναι το πρώτο νεογοτθικό στοιχείο που συναντάμε κατά την είσοδό μας στο περιφραγμένο χώρο του κτήματος πριν ακόμα έρθουμε σε επαφή με το κτίριο στην οποία εγγράφεται μεταλλική θύρα διακοσμημένη σε όλη την έκτασή της (Εικόνα Γ.3.1). Αντικρίζοντας τον πύργο συναντάμε κατά κόρον γοθικικίζουσες μορφές που κεντρίζουν τον ενδιαφέρον όπως τα οξυκόροφα ανοίγματα τα οποία κοσμούνται από τοξωτές πέτρινες ανάγλυφες κορνίζες όπως και τα ξύλινα κουφώματα αντίστοιχης μορφής, ενώ γίνεται χρήση και χρωματιστών βιτρό σε μερικά από αυτά. Επίσης τραβηχτά επιχρίσματα τρέχουν οριζόντια καθ' όλη την όψη και περιμετρικά. Σκαλιστά διακοσμητικά άνθη που συναντάμε στην κεντρική ξύλινη θύρα εισόδου αποτελούν και αυτά στοιχεία του γοτθικού χαρακτήρα του κτιρίου όπως και οι ανάγλυφες επάλξεις στις όψεις του πύργου (Εικόνα Γ.3.2). Στο εσωτερικό, γύρω από τις θύρες που βρίσκονται σε κεντρικούς χώρους, έχουν τοποθετηθεί ξύλινες κατασκευές που αποτελούνται από δύο ψευτοκίονες, έργα τέχνης καθ' όλη την έκτασή τους, και ένα τόξο που κοσμεί το πρέκι των θυρών που προσδίδει μεγαλοπρέπεια (Εικόνα Γ.3.3). Σημαντικό επίσης κομμάτι αποτελεί το πλακάκι που έχει τοποθετηθεί τόσο στο ισόγειο όσο και στον όροφο, διακοσμημένο με περίτεχνα χρωματιστά σχέδια (Εικόνα Γ.3.4). Σε αρκετούς

χώρους (από όσους έχουμε πρόσβαση) έχει τοποθετηθεί ξύλινη φατνωματική οροφή βαμμένη σε ανοιχτό μπλε χρώμα. Αποτελεί ένα ακόμα στοιχείο διακόσμησης και εκκεντρικότητας του χώρου (Εικόνα Γ.3.5) . Ακόμα και οι μαρμάρινες αντηρίδες που έχουν τοποθετηθεί σε κάθε πλευρά του οκταγώνου είναι έτσι σκαλισμένες ώστε να αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της όψης. Στόχος αυτής της κατασκευής και της συγκεκριμένης τοποθέτησης ήταν αρχικά η ανάδειξη του κτιρίου και της μεγαλοπρέπειάς του.

Μεταλλική θύρη (Εικόνα Γ.3.1)

Ανάγλυφες επάλλξεις (Εικόνα Γ.3.2)

Ξύλινες κατασκευές (Εικόνα Γ.3.3)

Το πλακάκι στο ισόγειο (Εικόνα Γ.3.4)

Ξύλινη φατνωματική οροφή (Εικόνα Γ.3.5)

Γ.4 Κρίση συμπεριφοράς της κατασκευής

Η ιστορία της Ζακύνθου έχει άρρηκτα συνδεθεί με την ιστορία ιδιαίτερας καταστρεπτικών σεισμών από τα πανάρχαια χρόνια , οι οποίοι ιστοπέδωναν την πόλη της, όπως και τους οικισμούς της υπαίθρου, ανά περίπου 50 χρόνια. Η οικιστική εξέλιξη και η οικονομική πορεία των κατοίκων της φέρουν έντονα τα σημάδια των συνεπειών του Εγκέλαδου. Αναλογιζόμενοι αυτό είναι αναμενόμενες οι έντονες ρηγματώσεις και ο μεγάλος αριθμός βλαβών που έχει υποστεί και είναι εμφανείς καθ όλη την έκταση του κτιρίου.

Δ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ

Η ενασχόληση μας με την αποκατάσταση και επανάχρηση του κτιρίου μας παρότρυνε στο να δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή στην παθολογία του ώστε απο μόνο του να μας δείξει ποιές επεμβάσεις χρειάζεται ώστε να φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Στην περίπτωση μας η εγκατάλειψη δεν αποδείχτηκε καταστροφική, εξασθένησε όμως τον σκελετό του κτηρίου. Ας εξετάσουμε απο την αρχή όλα τα μέρη του αναλυτικά.

Δ.1 Θεμέλια

Η οποιαδήποτε προσπάθεια ανάλυσης θα παραμείνει θεωρητική εφόσον στάθηκε αδύνατον να εξετασθούν, καθώς δεν ήταν επισκέψιμα απο κανένα σημείο του κτιρίου. Θα μπορούσαμε λοιπόν να πούμε, σε θεωρητικό επίπεδο, οτι διατηρούνται σε καλή κατάσταση αφού δεν έχουν παρατηρηθεί καθιζήσεις στο έδαφος. αλλά ούτε και ανερχόμενη υγρασία στα εφαπτόμενα με το έδαφος σημεία και αυτό διότι το κτίσμα βρίσκεται σε σχετικό υψόμετρο εντός του οικοπέδου και αποτρέπεται η συσσώρευση νερού κοντά στα θεμέλια. Σημαντικό ρόλο σε αυτό πιστεύουμε οτι έχει διαδραματίσει η βάση ύψους 1,20 μ στην οποία εδράζετο ο πύργος.

Δ.2 Δοκοί

Το διπλό μεσοπάτωμα ύψους 1,35 μ το οποίο διαχωρίζει ή τουλάχιστον διαχώριζε το ισόγειο από τον όροφο στηρίζεται σε ξύλινα δοκάρια ορθογωνικής διατομής πάχους 10 x 15 εκ. τα οποία είναι τοποθετημένα χωνευτά στις ακμές τους εντός της φέρουσας τοιχοποιίας. Η δοκοί του πατώματος ορόφου τοποθετούνται κάτω από το σανίδωμα της οροφής ενώ η φατνωματική οροφή του ισογείου ουσιαστικά καρφώνεται ανάποδα πάνω στα ξύλινα δοκάρια. Και οι δύο αυτές κατασκευές (οροφής-πατώματος) έχουν καταρρεύσει ολοσχερώς πλην του σημείου που βρίσκεται κάτω από το W/C-λουτρό του ορόφου. Στο σημείο που διασώζεται παρατηρούμε ότι η ξυλεία των δοκαριών δεν παρουσιάζει εμφανή φθορά λόγω του ότι παραμένει προστατευμένη από τις καιρικές συνθήκες. Παρόλα αυτά συμπεραίνουμε και από τα χαλάσματα ότι στις περιοχές της τοιχοποιίας όπου γίνεται σημειακή έδραση των δοκών παρατηρείται συνήθως τοπικά ανάπτυξη μεγάλης έντασης και κατ επέκταση αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την κατάρρευση τους.

Δ.3 Φέρουσα Τοιχοποιία

Όλη η εξωτερική τοιχοποιία του κτίσματος είναι από οπτοπλινθοδομή πάχους 45 εκ. αποτελούμενη από συμπαγές κατα βάση πυρότουβλο ενώ για συνδετικό κονίαμα έχει χρησιμοποιηθεί θηραϊκή γη (ποζολάνοι) όπως συνηθίζονταν τότε διότι επρόκειτο για ένα ισχυρό και ανθεκτικό υλικό. Στη χαρακτηριστική βάση που εδράζεται το κτίριο συναντάται λαξευτή πέτρα. Παρόμοιους λίθους βλέπουμε και περιμετρικά των ανοιγμάτων στις τρεις όψεις (κύρια - πλαινές) αλλά και στις ακμές των οκταγώνων του. Ο τρόπος δόμησης είναι ο μπατικός. Παρατηρώντας την κάτοψη εύκολα διακρίνουμε ότι ίδιου τύπου τοιχοποιία έχει χρησιμοποιηθεί και στο εσωτερικό του κτιρίου. Πρόκειται για τον τοίχο που διασχίζει κατα το ήμισυ τη στενή πλευρά του κτιρίου και καθόλη την επιμήκη πλευρά του ξεκινώντας από το ισόγειο και καταλήγοντας έως και την στέγη σχηματίζοντας ένα αντισεισμικό T εντός της κατασκευής, με πάχος κατασκευής 0,45 εκ.

Στο τμήμα του ισόγειου συγκεκριμένα, παρατηρούμε ότι η βασική τοιχοποιία καθ' όλη την περίμετρο της δεν έχει υποστεί καταστροφικές ζημιές παρότι είναι εμφανή τα σημάδια του καιρού αλλά και της μη συντήρησης του κτιρίου. Παραδείγματος χάρη εντοπίζονται ζημιές όπως τριχοειδείς ρωγμές κυρίως γύρω από τα ανοίγματα, στη γωνία που το πρέκι ενώνεται με τις πλάγιες παραστάδες και στις ποδιές των παραθύρων, τα σημεία δηλαδή που καταπονούνται περισσότερο από τις πλάγιες ωθήσεις. Έντονα είναι τα σημάδια ανερχόμενης υγρασίας εξωτερικά. Επίσης μεγάλη έκταση της τοιχοποιίας καταλαμβάνει και η εμφάνιση βλάστησης που σε αρκετά σημεία δείχνει να προέρχεται από μεγάλο βάθος και όχι επιφανειακά.

Σε αντίθεση με το ισόγειο, ο όροφος φέρει μεγάλο βαθμό φθορών και ζημιών στην τοιχοποιία του, πολλές από τις οποίες είναι καταστροφικές. Συγκεκριμένα, τα τμήματα των οκταγωνικών πυργίσκων που εκτείνονταν στον όροφο, και εκτιμούμε ότι έφταναν στο ύψος του σπηθαιού, έχουν καταρρεύσει ολοσχερώς. Γύρω από τα ανοίγματα του ορόφου και στις ακμές αυτών μεταξύ συνδετικού κονιάματος και οπτοπλινθών έχουν αποκολλήσει αρκετά κομμάτια της τοιχοποιίας προκαλώντας έτσι και την κατάρρευση πολλών ξύλινων κουφωμάτων λόγω έντονης ανάπτυξης τάσεων στις θέσεις αυτές.

Χαρακτηριστική είναι η φθορά του κονιάματος σε όλο το κέλυφος του κτιρίου. Σοβαρής σημασίας παθολογία της τοιχοποιίας του ορόφου, και αποτέλεσμα των σεισμικών δονήσεων του νησιού και ιδιαίτερα αυτόν του '53, είναι οι χιαστί ρωγμές που εντοπίζονται στον χώρο (B204). Ακόμα ο ίδιος τοίχος επιβαρυνόμενος από όλους του παραπάνω παραγοντες παρουσιάζει απόκλιση από την κατακόρυφο

Ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι έντονες ρηγματώσεις που έχουν δημιουργηθεί στο εσωτερικό με αρκετά "επικίνδυνες" αυτές που έχουν δημιουργηθεί στον χώρο του κλιμακοστασίου (Εικόνα Δ.3.1) εξ' αιτίας της επιβάρυνσης των φορτίων σε περιοχές ανάπτυξης εφελκυστικών τάσεων. Καθοριστικό ρόλο για την εικόνα της τοιχοποιίας του ορόφου έχει συντελέσει η έκθεση αυτής σε κάθε είδους καιρικό φαινόμενο ύστερα από την κατάρρευση της στέγης.

“επικίνδυνες” ρηγματώσεις(Εικόνα Δ.3.1)

Δ.4 Στοιχεία πλήρωσης

Οι τοιχοποιίες πλήρωσεως που συναντάμε σε αυτό το κτίριο έχουν κυρίως πάχος απο 10 έως 20 εκ. Ο τρόπος δόμησης είναι:

Μπαγδατί κατασκευή που αποτελείται από λεπτά πηχάκια ή και από καλάμια που καρφώνονται οριζόντια πάνω στα ξύλα του φέροντος οργανισμού. Μεταξύ τους μεσολαβεί ένα λεπτό διάκενο, ικανό για να κρατήσει το πηλοκονίαμα ή το ασβεστοκονίαμα που τα επικάλυπτε.

Κύρια φθορά που συναντάμε στη κατασκευή του ισογείου είναι η εμφάνιση υγρασίας σε όλη σχεδόν την επιφάνειά της και κατ' επέκταση παραμόρφωση της συνολικής εικόνας της τοιχοποιίας .Η μπαγδατί κατασκευή έχει υποστεί εκτεταμένη καταστροφή λόγω της διάβρωσης του σκελετού της ενώ στα σημεία που έχει απομείνει παρατηρείται αποκόλληση επιχρίσματος των ξύλινων στοιχείων της απο την αρχική της θέση. Σε κάποιους χώρους συμπεραίνουμε την ύπαρξη τους απο ίχνη που υπάρχουν μέσα στο κτίριο μετά τις καταρρεύσεις που έχει υποστεί.

Δ.5 Στέγη

Η στέγαση του κτιρίου έχει πραγματοποιηθεί με την χρήση ξύλινων ζευκτών με ορθοστάτη το οποίο επικαλύπτεται από κόκκινο γαλλικό κεραμίδι.

Το κτίριο μας σκεπάζεται με τετράριχτη στέγη κλίσης 45 μοιρών .Η κατασκευή έχει δημιουργηθεί με την χρήση ξύλινων ζευκτών με ορθοστάτη ανα 1,00 μ. Ενώ οι τεγίδες του ζευκτού τοποθετούνται ανα 20 εκ. μεταξύ τους.

Στα δωμάτια (B204) και (B203) όπως φαίνεται και απο τις φωτογραφίες η στέγη έχει καταρρεύσει αφήνοντας μεγάλο τμήμα του κτιρίου ακάλυπτο και εκτεθειμένο σε πάσης φύσεως καιρικές συνθήκες επιτρέποντας έτσι την εμφάνιση μεγάλων ζημιών στο εσωτερικό του. Τα αποτελέσματα της κατάρρευσης της στέγης στους χώρους είναι οφθαλμοφανή καθώς έχει προσβληθεί τόσο το διπλό μεσοπατώμα και κατ επέκταση τα περισσότερα ξύλινα στοιχεία τόσο του ορόφου όσο και του ισογείου. Το μοναδικό τμήμα που παραμένει στη θέση του είναι αυτό το οποίο στεγάζει το κλιμακοστάσιο που οδηγεί στον όροφο απ όπου και πήραμε τις παρούσες πληροφορίες (Εικόνα Δ.5.1), (Εικόνα Δ.5.2).

(Εικόνα Δ.5.1)

(Εικόνα Δ.5.2)

Δ.6 Δάπεδα

Ξεκινώντας εξωτερικά του κτιρίου απο την κύρια είσοδο διακρίνουμε την υπερυψωμένη βεράντα με τις τετράγωνες πλάκες μαρμάρου διαστάσεων 50x50 εκ. (Εικόνα Α.6.1) στις οποίες παρατηρούνται αρκετές αλλοιώσεις και είναι εμφανή τα σημάδια απο το πέρασμα του χρόνου.Οι αρμοί σε αρκετά σημεία δεν υπάρχουν λόγω της τριβής που έχουν υποστεί αλλά και της συνεχούς ύπαρξης νερού.

Εντός του ισογείου η εναλλαγή του δαπέδου ποικίλλει ανάλογα με τη χρήση του χώρου.Ως επί το πλείστον πρόκειται για ξύλινα δοκάρια (ξύλινο πέτωμα) πλην του κύριου χώρου υποδοχής και του κλιμακοστασίου όπου εκεί συναντάμε την χρήση κεραμικών πλακιδίων χρωματισμένα με περίτεχνα σχέδια (Εικόνα Δ.6.2). Στους χώρους που έχει χρησιμοποιηθεί ξυλία στο δάπεδο (και όποιοι απο αυτούς ήταν προσβάσιμοι), το δάπεδο αν και φαινομενικά παραμένει στην θέση του,έχει εμποτιστεί με υγρασία και στα σημεία επαφής των δοκαριών,έχουν φουσκώσει και αποκολληθεί μεταξύ τους. Τα κεραμικά πλακίδια αντιθέτως παραμένουν αναλείωτα εκτός της μερικής αλλείωσης του χρωματισμού τους αλλά και του συνδετικού αρμού λόγω της ακαθαρσίας του χώρου.

Στον όροφο το μοναδικά σημεία που παραμένουν στη θέση τους και είναι διακριτό το δάπεδο, είναι αυτά του διαδρόμου που οδηγεί απο το κλιμακοστάσιο στα δύο δωμάτια και οι χώροι των λουτρό και w/c. Ο διάδρομος είναι και αυτός κατασκευασμένος απο ξύλινο πέτωμα (Εικόνα Δ.6.3) ο οποίος όμως στο μεγαλύτερο μέρος του δεν είναι προσπελάσιμος διότι έχει καταρεύσει το μεσοπάτωμα και ουσιαστικά στηρίζεται σε ελάχιστα σημεία κοντά στην τοιχοποιία. Οι ξύλινοι δοκοί έχουν φθαρεί τόσο απο την κατάρρευση της στέγης, όσο και απο την συνεχή επαφή με υγρασία. Στο w/c και λουτρό γίνεται χρήση κεραμικών πλακιδίων με διαφορετική χρωματική απεικόνιση απο αυτή του ισογείου. Η κύρια φθορά που συναντάμε σε αυτά προέρχεται απο την κατάρρευση της στέγης αλλά και της ενδιάμεσης τοιχοποιίας, που προκάλεσαν σπασίματα και αποκόλληση μερικών εξ'αυτών.

Εξωτερικά του ορόφου, στην βεράντα, συναντάμε πέτρινες πλάκες στο δάπεδο οι οποίες έχουν υποστεί στη μεγαλύτερη έκτασή τους ολική καταστοφή καθώς έρχονται σε συνεχή επαφή με καιρικά φαινόμενα. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα πολλές απο αυτές να έχουν σπάσει,άλλες να έχουν μετακινηθεί ή φουσκώσει απο το εσωτερικό τους και στο μεγαλύτερο τμήμα τους να έχει αναπτυχθεί βλάστηση.

Όσον αφορά τα δάπεδα, η φθορά αφορά κυρίως τις σανίδες επικάλυψης και λιγότερο τα δευτερεύοντα δοκάρια του σκελετού. Τα κύρια δοκάρια, σε όλες τις περιπτώσεις έχουν παραμείνει λόγω της μεγάλης αντοχή τους

Πλάκες μαρμάρου (Εικόνα Α.6.1)

Κεραμικά πλακίδια (Εικόνα Δ.6.2)

Ξύλινο πέτσωμα στο όροφο (Εικόνα Δ.6.3)

Δ.7 Οροφές

Οι οροφές όπως και τα πατώματα δίνουν σημαντικά στοιχεία για τους χώρους καθώς αποτελούν κριτήριο για την χρήση του εκάστοτε δωματίου. Στο ισόγειο, στα δύο πρώτα δωμάτια που συναντάμε (χώρος εισόδου, δωμάτιο αριστερά της εισόδου) οι οροφές διαθέτουν κυψελωτή ξύλινη κατασκευή τη γνωστή και ως φατνωματική (Εικόνα Δ.7.1) του ίδιου μοτίβου, βαφή σε λευκή απόχρωση. Στα δύο δωμάτια το ξύλο της κατασκευής έχει διαβρωθεί και καταρρέει σε μεγάλη κλίμακα. Το ίδιο μοτίβο φατνωματικής οροφής συναντάμε και στο κλιμακοστάσιο (Εικόνα Δ.7.2) και μάλιστα σε αυτό το σημείο η κατασκευή έχει υποστεί ελάχιστη φθορά μόνο περιμετρικά της τοιχοποιίας. Τα υπόλοιπα δωμάτια του ισόγειο ή έχουν ακόμα οροφή καθώς και ο διάδρομος που οδηγεί σε αυτά διαθέτουν απλή ξύλινη πλάκα (δοκάρια) στο φυσικό τους χρώμα. Στα δωμάτια παραμένουν αναλλοίωτες αφού εκτός του ότι εμπεριέχονται σε κατάκλειστους χώρους πρέπει να συνυπολογιστεί ότι καλύπτονται από την επάνω πλευρά με πλακάκια που δεν έχει φθορές όπως το ξύλινο κατά τα άλλα πάτωμα. Η οροφή του διαδρόμου αντιθέτως στην μεγαλύτερη έκτασή της έχει καταρρεύσει. Επίσης στον όροφο, εκτός του κλιμακοστασίου που αναφέραμε, η οροφή διατηρείται στην θέση της και στον χώρο του λουτρού-w/c. Αποτελεί από ξύλινη κατασκευή με δοκάρια πλατύτερα από αυτά του ισόγειο και βαμμένα στο ίδιο χρώμα με την φατνωματική (Εικόνα Δ.7.3). Τα δύο αυτά κομμάτια της οροφής παραμένουν αναλείωτα καθώς η στέγη που τα σκεπάζει παραμένει 'όρθια' σε αυτό και μόνο το τμήμα του ορόφου, προστατεύοντάς τα έτσι από τα καιρικά φαινόμενα.

Φατνωματική οροφή

στα δωμάτια στο ισόγειο (Εικόνα Δ.7.1)

**Φατνωματική οροφή
στο κλιμακοστάσιο (Εικόνα Δ.7.2)**

Ξύλινη κατασκευή με δοκάρια (Εικόνα Δ.7.3)

Δ.8 Κουφώματα

Εσωτερικά

Για το ισόγειο επίπεδο και εσωτερικά αυτού, τα κουφώματα των θυρών που συναντάμε είναι κατασκευασμένα από ξύλο χρώματος λευκού. Σε κάποια από αυτά γίνεται και χρήση μονού θολού γυαλιού σε συνδυασμό με ξύλινα καίτια. Αυτό που ξεχωρίζει τις θύρες του ισογείου μεταξύ τους είναι η χρήση ξύλινης διακοσμητικής κατασκευής που αποτελείται από δύο σκαλιστούς κίονες (Εικόνα Δ.8.1) πάνω στους οποίους στηρίζεται διακοσμητικό τόξο παρόμοιας όψης με αυτής των εξωτερικών κουφωμάτων, και τις συναντάμε στον κεντρικό χώρο του ισογείου. Στα υπόλοιπα κουφώματα γίνεται χρήση απλής ξύλινης κάσας. Κατά την κατασκευή πάνω από τα ανοίγματα έχει τοποθετηθεί μεταλλικό πρέκι (Εικόνα Δ.8.2). Σχεδόν όλα τα κουφώματα του ισογείου έχουν καταστραφεί, είτε το κινητό φύλλο είτε ολόκληρη η κατασκευή.

Αυτά που διατηρούνται σε καλύτερη κατάσταση είναι αυτά που βρίσκονται στο τμήμα που το μεσοπάτωμα δεν έχει καταρρεύσει. Τα υπόλοιπα έχουν παρασυρθεί από τις κατακρημνίσεις στέγης και μεσοπατώματος. Στα κομμάτια που παραμένουν στη θέση τους παρατηρούμε αλλοίωση του χρωματισμού, φθορές της επιδερμίδας του ξύλου λόγω σύγκρουσης με δομικά στοιχεία που κατέρρευσαν, και αποσάθρωση πολλών σημείων από μικροοργανισμούς (σαράκι), αποδυναμώνοντας τελείως την απομείνασα κατασκευή. Στο κούφωμα που γίνεται χρήση γυαλιού, το τζάμι έχει ραγίσει σε αρκετά σημεία, παραμένει όμως στην θέση του. Στον όροφο, τα τρία εσωτερικά κουφώματα που παραμένουν στη θέση τους, στέκονται κυριολεκτικά στον αέρα, καθώς η ζημιά που έχει προκληθεί από την κατάρρευση της στέγης είναι εκτενέστερη. Αποτελούνται από απλό ξύλινο κάσωμα όμοιας λογικής με αυτά του ισογείου και δεν έχουμε εικόνα του κυνικού στοιχείου καθώς έχουν αποκολληθεί από την θέση τους λόγω κατάρρευσης της στέγης. Ότι έχει απομείνει από την κατασκευή έχει υποστεί αλλοιώσεις στο χρώμα και στην επιδερμίδα της ξυλείας, κυρίως από την πρόσκρουση άλλων στοιχείων πάνω της αλλά και από την άμεση πλέον επαφή με τα καιρικά φαινόμενα.

Εξωτερικά

Στις τέσσερις όψεις του κτιρίου μας συναντάμε δύο διαφορετικών ειδών ανοίγματα. Το ένα είδος αποτελείται από ξύλινη τοξοτή κατασκευή με μονό τζάμι, ξύλινα καίτια, μεταλλικούς μεντεσέδες και βιτρό στο τμήμα του τόξου (Εικόνα Δ.8.3). Το άλλο είδος αποτελεί απλή ορθογωνική ξύλινη κατασκευή, με μονό τζάμι, ξύλινα καίτια και μεταλλικούς μεντεσέδες. Στο πάνω τμήμα τους έχει τοποθετηθεί μεταλλικό δοκάρι στήριξης (πρέκι) (Εικόνα Δ.8.4). Παρατηρούμε ότι όσο μεγαλύτερη είναι η φθορά της τοιχοποιίας περιμετρικά των ανοιγμάτων, τόσο πιο μεγάλη είναι η καταστροφή που παρουσιάζουν τα κουφώματα.

Στο ισόγειο συγκεκριμένα το μόνο τοξωτό άνοιγμα που έχει φύγει τελείως από την θέση του είναι αυτό που βρίσκεται στο αριστερό οκτάγωνο της όψης κατά την βορειοανατολική πλευρά του, και αυτό υποθέτουμε διότι παρασύρθηκε από την κατάρρευση της οροφής εσωτερικά (Εικόνα Δ.8.5). Στα υπόλοιπα κουφώματα του ισογείου τόσο τοξωτά όσο και ορθογωνικά παρουσιάζονται

- έντονη διάβρωση της ξυλείας λόγω ανάπτυξης μυκήτων και μικροοργανισμών που κατατρώγουν το υλικό. Αυτό σε πολλά σημεία έχει δημιουργήσει και διαμπερείς τρύπες στα κουφώματα.

ενώ παράλληλα

- τα μεταλλικά στοιχεία (μεντεσέδες, πρέκια) έχουν έντονη διάβρωση (σκουριά) με αποτέλεσμα τα κουφώματα στις περισσότερες περιπτώσεις να μην ανοίγουν (εικόνα). Στα κουφώματα που διαθέτουν γυάλινο πατζούρι ή βιτρό στοιχεία παρατηρούμε σπάσιμο σε πολλά κομμάτια και δημιουργία τρυπών σε αυτά. Στον όροφο αντιθέτως τα τοξοτά κουφώματα των τριών όψεων έχουν όλα καταστραφεί ολοσχερώς πλίν ενός της κύριας όψης. Στην πίσω όψη αντιθέτως που η καταπόνηση της τοιχοποιίας είναι εμφανώς πολύ λιγότερη σε σχέση με το υπόλοιπο κτίριο, τα ορθογωνικά κουφώματα παραμένουν στη θέση τους, παρουσιάζοντας βέβαια τις ίδιες φθορές στην έκταση των υλικών όπως και τα υπόλοιπα.

Σκαλιστοί κίονες (Εικόνα Δ.8.1)

Μεταλλικό πρέκι εσωτερικά (Εικόνα Δ.8.2)

Ξύλινη τοξοτή κατασκευή με βιτρό (Εικόνα Δ.8.3)

Μεταλλικό δοκάρι στήριξης (Εικόνα Δ.8. 4)

Τοξωτό άνοιγμα (Εικόνα Δ.8.5)

Δ.9 Επιχρίσματα

Εσωτερικά

Στα εσωτερικά εξετάζουμε τους χώρους όλων των δωματίων του ισογείου και του ορόφου. Αυτό που παρατηρείται στο σύνολο του κτίσματος είναι η επίστρωση λευκού επιχρίσματος (δεν έχουμε σαφή εικόνα για τον αν είχε γίνει επάλειψη χρώματος). Η σημερινή του κατάσταση αποδεικνύει το πρόβλημα της υπερβολικά συσσωρευμένης υγρασίας στην τοιχοποιία. Κρίνοντας τη φθορά με απλό οπτικό έλεγχο, ο βαθμός της έχει φτάσει στο μέγιστο, αφού μόνο μαύρη, πράσινη και κίτρινη απόχρωση μπορούμε να διακρίνουμε (Εικόνα Δ.9.1) . Η διαρκή απορροή υδάτων πάνω στην τοιχοποιία είναι υπεύθυνη για τον σχηματισμό αυτών των λεκέδων μούχλας και άλγης. Η μεγάλη έκταση των ριγματώσεων επίσης έχει προκαλέσει αποκόλληση και κατάρρευση του περισσότερου τμήματος του επιχρίσματος δίνοντας την εικόνα σχεδόν ανεπίχριστου εσωτερικού, με άμεση έκθεση κονιάματος και οπτόπλινθου. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα και τον σχηματισμό βλάστησης μεταξύ των 'ακάλυπτων' πλίνθων, πράγμα το οποίο εντείνει την κατάρρευση και του υπόλοιπου επιχρίσματος.

Εξωτερικά

Η έλλειψη φροντίδας της συγκεκριμένης επιφάνειας προσδίδει την εικόνα μεγαλύτερης εγκατάλειψης και ' ηλικίας ' της κατασκευής. Κυρίαρχο ρόλο στην εκτεταμένη αυτή ζημιά του επιχρίσματος έχει παίξει η έντονη και βαθιά ριγμάτωση περιμετρικά της τοιχοποιίας. Σε όσα σημεία οι ρωγμές είναι έντονες το επίχρισμα έχει αποκολληθεί τελείως (Εικόνα Δ.9.2).

Ένας ακόμα σοβαρός λόγος καταστροφής του επιχρίσματος είναι ο εμποτισμός ολόκληρης της τοιχοποιίας από τρεχούμενα ύδατα με αποτέλεσμα να προκληθούν φουσκώματα και στη συνέχεια κατάρρευση αυτού καθώς και η δημιουργία μεγάλης έκτασης κηλίδων υγρασίας (μαύρες και κίτρινες αποχρώσεις). Η οξείδωση του μετάλλου των συνδετήρων και εντατίρων, που έχουν χρησιμοποιηθεί στην στήριξη, έχει συντελέσει στην αποκόλληση μεγάλου μέρους του επιχρίσματος, κυρίως πάνω από τα ανοίγματα (Εικόνα Δ.9.3). Τέλος, λόγω των καινών που έχουν δημιουργηθεί μεταξύ των πλίνθων του οργανισμού πληρώσεως, έχει δημιουργηθεί ανάμεσα εσωτερική βλάστηση η οποία εκτίνεται ως την όψη του κτιρίου. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τα φυτά να παρασύρουν το επίχρισμα καθώς αναπτύσσονται και να μεγαλώνουν πάνω στην όψη (Εικόνα Δ.9.4).

Αποχρώσεις υγρασίας
(μαύρη, πράσινη και κίτρινη) (Εικόνα Δ.9.1)

Βαθιά ριγμάτωση
περιμετρικά της τοιχοποιίας (Εικόνα Δ.9.2)

Οξείδωση του μετάλλου
πάνω από τα ανοίγματα (Εικόνα Δ.9.3)

Βλάστηση στην όψη (Εικόνα Δ.9.4)

Δ.10 Κλίμακες

Το κτίριο καθ'όλη την περίμετρό του διαθέτει τέσσερεις διαφορετικές κλίμακες. Τρεις αυτών για την προσπέλαση απο τον εξωτερικό στον εσωτερικό χώρο και μία απο το ισόγειο στον όροφο.

Αρχικά η πρώτη που συναντάμε φτάνοντας στο κτίριό μας είναι αυτή που οδηγεί στο υπερυψωμένο τμήμα (βεράντα) της κύριας όψης και κατ'επέκταση στην κύρια είσοδο αυτού (Εικόνα Δ.10.1). Αποτελείται απο επτά μαρμάρινα σκαλοπάτια, τα οποία δεν έχουν υποστεί σημαντικές καταστροφές πέραν της διαύρωσης του μαρμάρου απο τον χρόνο και τις καιρικές συνθήκες (μαύρες κοιλίδες), αλλά και της εμφάνισης βλάστησης στις περισσότερες ενόσεις ριχτιού και πατίματος.

Επόμενη κλίμακα συναντάμε στην βορειοανατολική πλευρά του κτιρίου, η οποία οδηγούσε στην κουζίνα (Εικόνα Δ.10.2). Την αποτελούσαν έξι μαρμάρινα σκαλοπάτια και ένα πλατίσκαλο με επένδυση μαρμάρινων πλακών. Σε αυτή την περίπτωση τα δύο πρώτα σκαλιά έχουν αποκολληθεί απο την θέση τους και έχουν σπάσει. Συμμερικότερη όμως φθορά αποτελεί η μεγάλης έκτασης βλάστηση η οποία την καθιστά τελείως άχρηστη και μή προσπελάσιμη.

Η τρίτη κλίμακα που συναντάμε εξωτερικά είναι αυτή που βρίσκεται βορειοδυτικά του κτιρίου. Αποτελείται απο τρία μαρμάρινα σκαλοπάτια, ίδιου τύπου με αυτά της δεύτερης εισόδου, τα οποία καταλείγουν στην ανεξάρτητη πόρτα του δωματίου. Εδώ τα σκαλιά μας διατηρούνται σε καλή κατάσταση πλίν των μαύρων κοιλίδων που καλύπτουν την μαρμάρινη επιφάνειά τους, μαρτυρώντας έτσι το χρόνο και τις καιρικές συνθήκες που έχουν 'περάσει' απο πάνω τους (Εικόνα Δ.10.3).

Περνώντας στο εσωτερικό συναντάμε το κλιμακοστάσιο που οδηγεί στον όροφο του κτιρίου μας. Πρόκειται για μια ξύλινη κατασκευή, σχήματος Π, τριάντα σκαλιών, η οποία στηρίζεται περιμετρικά του τοίχου και στο τελευταίο σκαλοπάτι που ενώνεται με τον όροφο (Εικόνα Δ.10.4). Το ξύλο στα τρία πρώτα σκαλιά έχει διαβρωθεί,

δημιουργώντας τρύπες οι οποίες καθιστούν αδύνατο το να πατηθούν πλέον. Στην υπόλοιπη έκτασή της η φθορά που έχει υποστεί είναι η αποκόλλησή της από την περιμετρική τοιχοποιία κατά 5-10 cm, πράγμα το οποίο ενώ φαινομενικά δεν δημιουργεί την εντύπωση μεγάλης φθοράς, την καθιστά επικίνδυνη στην προσπέλασή της. Κατά τα άλλα η επιφάνειά της διατηρείται σε πολύ καλή κατάσταση καθώς το τμήμα της οροφής που την 'σκεπάζει' παραμένει στην θέση του, προστατεύοντας την από βροχή και ήλιο.

Κλίμακα κύριας όψης (Εικόνα Δ.10.1)

Κλίμακα βορειοανατολικά (Εικόνα Δ.10.2)

Τρίτη κλίμακα βορειοδυτικά (Εικόνα Δ.10.3)

Εσωτερικό κλιμακοστάσιο (Εικόνα Δ.10.4)

Δ.11 Κιγκλιδώματα

Τα πρώτα κιγκλιδώματα που συναντάμε βρίσκονται μπροστά από την κύρια είσοδο, στο υπερυψωμένο τμήμα (βεράντα) τα οποία είναι χτιστά κατασκευασμένα από πέτρινα και με χρήση μαρμάρου (Εικόνα Δ.11.1). Το υλικό τους έχει διαβρωθεί στην μεγαλύτερη επιφάνειά τους εμφανίζοντας μαύρους λεκέδες και μούχλα. Τρία εξ' αυτών έχουν αποκολληθεί τελείως για αδιευκρίνιστους λόγους, τα υπόλοιπα όμως διατηρούνται σε καλή κατάσταση. Την μεγαλύτερη καταπόνηση και φθορά δέχεται η κουπαστή του στηθαίου που σκεπάζει τα κιγκλιδώματα αυτά, το οποίο εμφανίζει αποκόλληση μεταξύ των ενώσεων του κάθε κομματιού με το επόμενο και εκτεταμένη φθορά και μαύρες κηλίδες, βασικά σημάδια εγκατάλειψης.

Τα επόμενα κιγκλιδώματα που συναντάμε βρίσκονται στην σκάλα που οδηγούσε στην κουζίνα (βορειοανατολικά) τα οποία αποτελούν μια μονοκόμματη μεταλλική κατασκευή. Η σκουριά έχει καλύψει όλη την επιφάνεια του μετάλλου, παρ' όλα αυτά παραμένει στην θέση της (Εικόνα Δ.11.2).

Στον πάνω όροφο, και εξωτερικά αυτού, από την πλευρά της κύριας όψης έχουμε πάλι κτιστά (καλουπωτά) κιγκλιδώματα, διαφορετικής γεωμετρίας από αυτά του ισογείου (Εικόνα Δ.11.3). Εδώ η φθορά στην όψη τους είναι εκτενέστερη (μαύροι λεκέδες) και παρατηρείται ότι μέρος αυτών λείπει τελείως από την θέση του.

Στην πίσω όψη του κτιρίου μας έχει τοποθετηθεί μπροστά από άνοιγμα του κλιμακοστασίου κρεμαστός εξώστης (βεράντα), ο οποίος αποτελεί μεταλλική κατασκευή (Εικόνα Δ.11.4). Στο κομμάτι αυτό δεν είχαμε πρόσβαση. Η εμφάνιση σκουριάς όμως σε όλη την έκτασή του όμως είναι φανερή και από μακριά.

Τέλος, περνώντας στο εσωτερικό, συναντάμε τα ξύλινα κιγκλιδώματα που διασχίζουν περιμετρικά την σκάλα που οδηγεί στον όροφο (Εικόνα Δ.11.5) και τα οποία συνεχίζονται και στο δίπλα τμήμα από το κλιμακοστάσιο που οδηγούσε στο πίσω μπαλκόνι. Καθ' όλη την έκτασή τους διατηρούνται σε άριστη κατάσταση, πλην μικρολεκέδων που έχουν προκληθεί στην επιφάνεια του ξύλου.

Κιγκλιδώματα στην κύρια είσοδο(Εικόνα Δ.11.1)

Κιγκλίδωμα βορειοανατολικά (Εικόνα Δ.11.2)

Κιγκλίδωμα στον όροφο (Εικόνα Δ.11.3)

Κιγκλίδωμα στην πίσω όψη (Εικόνα Δ.11.4)

Ξύλινα κιγκλιδώματα (Εικόνα Δ.11.5)

Δ.12 Μεταλλικά Στοιχεία Φέροντος Οργανισμού

Μετάλλικα δοκάρια εντοπίζονται τόσο στην πλάκα σκυροδέματος όσο και στο μεσοπάτωμα και λειτουργούν εφελκυστηκά, στοιχεία που διαφαίνονται και στις όψεις του πύργου. Εμφανή τα σημάδια της υγρασίας και σε αυτά με αποτέλεσμα τη διάβρωση τους σε όλη την επιφάνειά τους.

Εξωτερικά και περιμετρικά της κατασκευής μας παρατηρούμε πως κάνουν την εμφάνισή τους μεταλλικά βοηθητικά στοιχεία συγκράτησης του φέροντος οργανισμού. Αυτά είναι α) μεταλλικοί συνδετήρες-εντατρες οι οποίοι είναι τοποθετημένοι στο επάνω μέρος της τοιχοποιίας του ισογείου και του ορόφου και στις τέσσερις πλευρές του κτιρίου. Είναι όλοι εμφανείς στην όψη του κτιρίου μας, καθώς το τμήμα του επιχρίσματος που κάλυπτε αυτούς έχει αποκολληθεί λόγω της οξειδωσης του μετάλλου (σκουριά). Παρόλο που συνήθως η χρήση τους και η τοποθέτησή τους είναι μεταγενέστερη της αρχικής κατασκευής, εδώ καταλαβαίνουμε

πως η τοποθέτησή τους έγινε εξ' αρχής καθώς στα τμήματα που έχουν τοποθετηθεί τα πιρότουβλα περιμετρικά τους δεν έχουν τρυπηθεί για να ισορρίσουν τα μέταλλα, αλλά έχουν χτιστεί γύρω από αυτά. Στο ύψος που είναι τοποθετημένα συμπεραίνουμε ότι περνούσαν εσωτερικά του διπλού μεσοπατώματος. Επειδή όμως σχεδόν σε όλα τα σημεία της η κατασκευή αυτή έχει καταρρεύσει, και λόγω της ακατάσχετης οξείδωσης των μετάλλων, κανένας από τους εντατίρες δεν διασχίζει εσωτερικά το κτίριο, αφού έχουν παρασυρθεί από την κατάρρευση.

Επόμενο μεταλλικό στοιχείο που συναντάμε είναι β) οι ελκυστήρες οι οποίοι και αυτοί διασχίζουν περιμετρικά το κτίριο. Είναι τοποθετημένοι στις τέσσερις πλευρές του ισογείου, εκεί που πατάνε τα φορτία του ορόφου. Αρχικά συμπεραίνουμε την ύπαρξή τους και πάλι λόγω της αποκόλλησης του επιχρίσματος πάνω από το μέταλλο η οποία προκλήθηκε μετά τη διάβρωση του. Μπαίνοντας στο εσωτερικό όμως, στα σημεία που έχει καταρρεύσει το μεσοπάτωμα, μπορούμε να δούμε τα μεταλλικά αυτά στοιχεία τα οποία είναι χτισμένα μέσα στον φέροντα οργανισμό να τρέχουν από άκρη σε άκρη του κτιρίου. Η φθορά που έχουν υποστεί οι ελκυστήρες είναι η διάβρωσή τους (σκουριά). Από την στιγμή που οι τέσσερις τοίχοι που συντελούν το κτίριό μας παραμένουν στη θέση τους δεν θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για άλλη φθορά των μεταλλικών αυτών στοιχείων.

E. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλυθούν οι διαδικασίες που θα ακολουθήσουν καθώς και οι τεχνικές που θα χρησιμοποιηθούν σε κάθε τμήμα του κτίσματος ώστε να αποκατασταθεί.

E1.Θεμέλια

Αρχικά θα γίνει εκσκαφή τάφρου περιμετρικά του κτηρίου πλάτους περίπου 1,5 μ. και βάθους όσο χρειάζεται για να αποκαλυφθούν τα θεμέλια. Στα υπάρχοντα θεμέλια αγκιστρώνουμε νέα κομμάτια θεμελίων από οπλισμένο σκυρόδεμα, για ενίσχυσή τους. Στη βάση της τάφρου τοποθετούμε μια βάση σκυροδέματος περί των 20 εκ. από εκεί και πάνω κάνουμε τις εργασίες στεγανοποίησης. Μία εξωτερική στεγανωτική μία επένδυση του από γεωύφασμα που δεν παίζει σημασία τόσο το βάρος του (το οποίο συνήθως κυμαίνεται στα 150-200gr/m²) αλλά τα υδραυλικά του χαρακτηριστικά έρχεται να αγκαλιάσει τα θεμέλιά μας σε όλο το ύψος της τάφρου. Ο αποστραγγιστικός σωλήνας τοποθετείται ακριβώς πάνω από το σκυρόδεμα περιτριγυρισμένος από χαλίκι, το χαλίκι που δημιουργεί εύκολη πρόσβαση για το νερό έως τον αποστραγγιστικό σωλήνα και παίζει και το ρόλο του φίλτρου.

E.2 Τοιχοποιία

Σε επιφανειακά προβλήματα της τοιχοποιίας όπως οι βιολογικές επικαθίσεις (παρασιτική χλωρίδα) οδηγούμαστε στην επίλυση τους με την χρήση ειδικών

σαπουνιών συντήρησης ή διαφορετικά με τοπική καθαίρεση επιχρίσματος και αποκατάστασης του.

Για την αντιμετώπιση τυχόν στατικών προβλημάτων και ανεπαρειών όπως συρραφή ρωγμών, σύνδεση γωνιών, τοποθέτηση περιμετρικής δοκού κλπ., συστήνεται η αποκατάσταση των αρχικών ξύλινων κατασκευών.

Η επιδιόρθωση του παραδοσιακού φέροντος οργανισμού δεν πρέπει να αλλοιώνει τη στατική λειτουργία του, γι'αυτό και η ενίσχυσή του, όπου είναι αναγκαίο, συστήνεται να γίνεται με πρόσθετα στοιχεία στήριξης (π.χ. ξύλινα ή μεταλλικά), νοουμένου ότι αυτά εντάσσονται αρμονικά, τόσο στατικά όσο και αρχιτεκτονικά, στην υφιστάμενη αυθεντική κατασκευή, παραμένοντας όμως εμφανή ώστε να αναγνωρίζεται η σχετική επέμβαση.

Για την αποκατάσταση της οπτοπλινθοδομής θα πρέπει να ακολουθηθούν τα κατώθι βήματα

- Για την αντιμετώπιση των ρηγματώσεων αρχικά θα καθαιρεθούν τα επιχρίσματα σε όλη την επιφάνεια του κτιρίου ώστε να πραγματοποιηθεί με την σειρά της η διάνοιξη των χειλών των ρωγμών. Σκοπός είναι η ενίσχυση και η επαναπλήρωση των αρμών της οπτοπλινθοδομής με την διαδικασία της έγχυσης τσιμεντενεμάτων. Σημαντικής σημασίας ,στην καλή ανταπόκριση της κατασκευής, θα λάβουν τα κονιάματα που θα χρησιμοποιηθούν και θα πρέπει να συμφωνούν με αυτά της αρχικής τοιχοποιίας.

Συμπληρωματικά,

- προτείνεται και η μέθοδος των ριζοοπλισμών η οποία θα εφαρμοστεί ως μέθοδος για συρραφή ρωγμών ή για να μειώσουμε τον κίνδυνο εμφάνισης αυτών. Οι ράβδοι οπλισμού εισέρχονται τώρα στην τοιχοποιία όχι τρυπώντας το σώμα της τοιχοποιίας ως σύνολο αλλά μέσα στους οριζόντιους αρμούς της τοιχοποιίας.

Κλείνοντας προτείνουμε την εφαρμογή εξωτερικής θερμοπρόσοψης με πλάκες πετροβάμβακα ώστε να επιτευχθεί η βέλτιστη θερμομόνωση στο κτίριο.

E.3 Οργανισμός πλήρωσης

Οι υφιστάμενοι εσωτερικοί μπαγδατένιοι τοίχοι θα αντικατασταθούν από ιδίων διαστάσεων τσιμεντοσανίδες ή γυψοσανίδες με χρήση πετροβάμβακα ενδιάμεσα για θερμομόνωση. Στο διάκενο την θερμομόνωσης προτείνεται να ενταχθούν και οι καλωδιώσεις των χώρων όπου αυτές κρίνονται αναγκαίες ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αισθητικό αποτέλεσμα. Να προστεθεί ότι στους χώρους υγιεινής θα τοποθετηθούν άνθυγρες γυψοσανίδες.

E.4 Στέγη

Για την στέγη προτάθηκε η αντικατάσταση του υφιστάμενου ξύλινου ζευκτού από καινούριο μεταλλικό νέας τεχνολογίας διότι υπερτερεί της πρώτης για τους κάτωθι λόγους

- Με την μεταλλική στέγη ελαχιστοποιούμε το βάρος της κατασκευής επομένως απόφορτίζουμε τα υποστηλώματα και την περιμετρική τοιχοποιία του κτιρίου κατα το δυνατό.
- Πρόκειται για πιο ανθεκτική επιλογή σε σύγκριση με την ξύλινη στέγη
- Είναι πιο οικονομική καθώς πλεονεκτεί ακόμα και στην τοποθέτηση της

Τα χαρακτηριστικά της θα είναι τα εξής:

Έδραση μεταλλικών ζευκτών

Θα χρησιμοποιηθούν απλά εφέδρανα με κεντρική στήριξη. Τα ζευκτά θα τοποθετηθούν σε μεγαλύτερες αποστάσεις των 4 ή 5 m. Για την κατασκευή της θα χρησιμοποιηθούν μεταλλικοί 1ράβδοι διατομής απλού ταυ (T), ράβδοι με ορθογώνια διατομή και σιδερένια ελάσματα. Η σύνδεση των μεταλλικών στοιχείων θα γίνει με συγκόλληση, με μπουλόνια (ελληνικά, κοχλιοφόρους ήλους) ή με πριτσίνια (αμφικέφαλους ήλους).

E.5 Μεσοπάτωμα

Το μεσοπάτωμα θα ανακατασκευαστεί πλήρως χρησιμοποιώντας ξύλινα δοκάρια τα οποία θα εγκιβωτίζονται μέσα στην τοιχοποιία με ειδικές υποδοχές ώστε να μην δημιουργούνται τάσεις μεταξύ των υλικών. Η υφιστάμενη ξύλινη περιμετρική υποστήριξη των δοκαριών θα αντικατασταθεί από μετάλλικά στοιχεία. Όλα τα παραπάνω θα ακολουθούν πιστά πανομοιότυπων στοιχείων ίδιων διατομών με τις αρχικές αυθεντικές (δοκοί, στύλλοι κλπ), ώστε να αποφεύγονται κατασκευές με αταίριαστες μορφές και μεγαλύτερες διατομές, μεταφέροντας έτσι λανθασμένες πληροφορίες σχετικά με την ιστορία του κτιρίου.

E.6 Δάπεδα

Στα ξύλινα δάπεδα, στα περισσότερα σημεία του κτιρίου, έχουν υποστεί σημαντικές φθορές και θα αντικατασταθούν από πανομοιότυπα. Τα κεραμικά πλακίδια, όσα

1 Ζευκτά μεταλλικών στεγών

Κομβοελάσματα Τα κομβοελάσματα έχουν ως προορισμό την ισχυρή σύνδεση των ζευκτών στους κόμβους έτσι, ώστε να διαβιβάζονται μέσω αυτών με ασφάλεια οι δυνάμεις των ράβδων. Άρα:

A) Το πάχος του κομβοελάσματος πρέπει να είναι τέτοιο, ώστε να μπορεί να παραλαμβάνει τις δυνάμεις που επενεργούν σε αυτό

Επίσης δεν απαιτούνται συνήθως σιδερένια συνδετικά κομμάτια ή κομβοελάσματα, τα οποία αυξάνουν το βάρος της κατασκευής, την εργασία και την επιφάνεια της προστατευτικής βαφής κατά της σκουριάς.

Η συγκόλληση μπορεί να δώσει καλύτερα αισθητικά αποτελέσματα στις σιδερένιες κατασκευές και δεν αφήνει χάσματα μεταξύ των μεταλλικών στοιχείων, τα οποία μπορεί να αποτελέσουν σημεία αφανούς σκουριάς.

έχουν μείνει, τόσο του ισογείου όσο και του ορόφου έχουν διατηρηθεί σχεδόν αναλλοίωτα, θα συντηρηθούν και θα διατηρηθούν στα σημεία που βρίσκονται . Σε όποια σημεία λείπουν θα φτιαχθούν καινούργια ίδιας μορφής και θα αποκατασταθούν. Οι μαρμάρινες πλάκες στην βεράντα του ισογείου έχουν διατηρηθεί θα καθαρισθούν και σε όποια σημεία υπάρχουν σοβαρές αλλιώσεις θα αποκατασταθούν από καινούργιες παρόμοιας μορφής. Στην βεράντα του ορόφου ωστόσο υπάρχουν σημαντικές φθορές στα μαρμάρινα πλακίδια και λόγω αυτού θα αντικατασταθούν πλήρως.

E.7 Οροφές

Μερικά από τα δωμάτια όπως και η οροφή του κλιμακοστασίου διαθέτουν κυψελωτή ξύλινη κατασκευή, φανωματική, η οποία θα αποκατασταθεί πλήρως διότι λόγω της υγρασίας και της μη συντήρησης στο πέρασμα του χρόνου έχουν δημιουργηθεί διαβρώσεις και σε αρκετά σημεία έως και κατάρρευση. Η ίδια κατάσταση επικρατεί και στην ξύλινη δίριχτη στέγη του κτιρίου η οποία θα αποκατασταθεί από μία στέγη μεταλλικής κατασκευής στην ίδια μορφή με την ξύλινη. Η ξύλινη πλάκα η οποία καλύπτει κάποια δωμάτια του ισογείου και τους χώρους του λουτρού-w/c στον όροφο θα μελετηθεί και θα συντηρηθεί σε όποια σημεία είναι εφίκτο αλλιώς θα αντικατασταθεί πλήρως.

E.8 Κουφώματα

Τα ξύλινα κουφώματα που καλύπτουν τα ανοίγματα του κτιρίου μας αλλά και οι ξύλινες θύρες είναι εμφανώς ταλαιπωρημένα από την έκθεσή τους στις καιρικές συνθήκες. Βρίσκονται λοιπόν σε κατάσταση αντικατάστασης καθώς οι φθορές είναι στο μεγαλύτερο βαθμό μη αναστρέψιμες. Για να μην χαθεί ο χαρακτήρας του κτιρίου μας όμως θα πρέπει τα παντζούρια καθώς και τα υαλοστάσια να είναι της ίδιας ακριβώς κατασκευής, ίσως με μια εναλλακτική άποψη στο χρωματισμό της ξυλείας ώστε να προσαρμοστεί και στα νέα δεδομένα της κατασκευής.

E.9 Κλίμακες

Οι μαρμάρινες κλίμακες που βρίσκονται αριστερά και δεξιά του κτιρίου έχουν παρουσιάσει σε αρκετό βαθμό αποκόλληση και μετατόπιση από την αρχική τους θέση. Περισσότερο λοιπόν εξυπηρετεί η αντικατάσταση αυτών με νέες πλάκες μαρμάρου παρά τον καθαρισμό και την επανατοποθέτηση των ήδη υπαρχόντων. Η κύρια μαρμάρινη κλίμακα που μας οδηγεί στην είσοδο του κτιρίου μας διατηρείται σε πολύ καλή κατάσταση, πλην μικρών αποκολλήσεων κυρίως στη σύνδεση πατήματος-ριχτιού. Για τον λόγο αυτό θα παραμείνει ως έχει, αφού πρώτα καθαριστεί το πρώτο στρώμα της μαρμάρινης επιφάνειας από κηλίδες και μικρής εμβέλειας αποσάρθρωση και εμποτίσουμε τα σημεία που τα μάρμαρα έχουν ξεκολλήσει μεταξύ τους συνδετικό υλικό(κόλλα μαρμάρου). Η ξύλινη κλίμακα που οδηγεί στον δεύτερο όροφο θα διατηρήσει τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της. Δεν χρήζει αντικατάστασης καθώς η οροφή που βρίσκεται πάνω από το σημείο του

κλιμακοστασίου δεν έχει καταρρεύσει, οπότε και την προστατεύει από τις καιρικές συνθήκες. Στα δύο πρώτα πατήματα όμως το ξύλο, σε μεγάλο τμήμα του, έχει σπάσει, με αποτέλεσμα να χρειάζονται αντικατάσταση τοπικά με νέα ξύλινα πατήματα ίδιας ξυλείας και διαστάσεων.

E.10 Επιχρίσματα

Όλες οι εξωτερικές αλλά και εσωτερικές επιφάνειες προτείνεται να επαλειφθούν εκ νέου με επιχρίσματα σύγχρονων προδιαγραφών καθώς η σύσταση αυτών φέρει μεγαλύτερη αντοχή σε καταπόνηση όπως επίσης επιτυγχάνεται και θερμομόνωση. Η τελική επιφάνεια θα δημιουργηθεί με βάση την τεχνοτροπία “stucco antico” το οποίο ταιριάζει απόλυτα στον αρχιτεκτονικό ρυθμό του κτιρίου.

Σε προβλήματα της τοιχοποιίας εσωτερικά η λογική αποκατάστασης είναι πανομοιότυπη με την μόνη διαφορά ότι σε κάποια σημεία το κτίριο θα παραμένει τοπικά ανεπίχριστο – (μπαλώματα με ορατή την οπτοπλινθοδομή) ώστε μ ενα επιτηδευμένο τρόπο να φαίνεται ο χρόνος επάνω του .Σε περιπτώσεις επιφανειακής φθοράς όπως βιολογικές επικαθίσεις (παρασιτική χλωρίδα) οδηγούμαστε στην επίλυση τους με την χρήση ειδικών σαπουνιών συντήρησης ή διαφορετικά με τοπική καθαίρεση επιχρίσματος και αποκατάστασης του.

Επίσης χαρακτηριστικά των όψεων όπως τα τραβηχτά επιχρίσματα αλλά και οι αναγλυφες επάλξεις αποκαθιστώνται πλήρως και επαναφέρονται στην αρχική του μορφή.

E.11 Κιγκλιδώματα

Όλα τα μεταλλικά κιγκλιδώματα που υπάρχουν περιμετρικά του κτιρίου μας έχουν διατηρηθεί αλλά εμφανίζουν σημάδια έντονης οξειδωσης. Οπότε, αφού υποστούν καθαρισμό όλες οι επιφάνειες του μετάλλου ώστε να αφαιρεθεί η σκουριά, θα τριφτούν για να λειανθούν. Το τελικό βήμα είναι να περαστούν μίνιο για αντισκουριακή προστασία και να βαφθούν. Βασικό πρόβλημα των πέτρινων λαξευτών κιγκλιδωμάτων που συναντάμε τόσο στο ισόγειο όσο και στον όροφο είναι ότι με την χρόνια έκθεσή τους στις καιρικές συνθήκες έχουν επηρεαστεί τα κατασκευαστικά τους υλικά. Κύρια προβλήματα οι μαύροι λεκέδες μούχλας και η τμηματική κατάρρευσή τους. Η επέμβαση που απαιτείται για την αντιμετώπισή τους είναι ο καθαρισμός της επιφάνειας της πέτρας (όσο αυτό είναι δυνατόν), η ενίσχυση της στερέωσης με ψεκασμό ή εμποτισμό και η συμπλήρωση των σημείων που έχουν καταρρεύσει, με προσπάθεια αποφυγής όσο το δυνατόν της διχρωμίας.

E.12 Μεταλλικά στοιχεία της κατασκευής

Τα οξειδωμένα μεταλλικά στοιχεία που λειτουργούν καθοριστικά για της στατικότητα της κατασκευής θα αντικατασταθούν πλήρως καθώς λόγω μεγάλης διάβρωσης θα είναι άσκοπη η επισκευή τους. Ξεκινώντας με τους ελκυστήρες που βρίσκονται εντός του διπλού μεσοπατώματος αλλά και στην πλάκα μετου που λειτουργεί σαν πλάκα

ορόφου στο μπροστινό μισό κτίριο σε εμφανή σημεία του σκελετού της τοιχοποιίας θα αφαιρεθούν και θα αντικατασταθούν από νέα μεταλλικά δοκάρια ιδίου τύπου(διπλού Π).Οι συνδετήρες που έχουν διαβρωθεί και έχουν δημιουργήσει προβλήματα στην φερουσα τοιχοποιία που θα αντικατασταθούν αν χρειαστεί.

ΣΤ.ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ

Στόχος της πρότασής μας αποτελεί σίγουρα η ελάχιστη δυνατή τροποποίηση των κατόψεων όσο και του κελύφους του κτιρίου μας με δεδομένο ότι έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο από το Υπουργίο Πολιτισμού. Πέρα από κάποιες αναγκαστικές κατεδαφίσεις ορισμένων εσωτερικών τοίχων ή προσθήκες για να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες της νέας χρήσης, η τυπολογία του κτιρίου παραμένει ως έχει. Άλλωστε σκοπός είναι να αναδειχθεί η υπάρχουσα κατάσταση.

Λόγω των μεγάλων εκτάσεων καλλιεργήσιμων αμπελώνων που εμπεριέχονται στα στρέμματα της ιδιοκτησίας Αμπελοράβδη αλλά και της παράδοσης του νησιού στην παραγωγή κρασιού επιλέχθηκε σαν νέα χρήση, στο ισόγειο αρχικά, η στέγαση ενός χώρου αγροτουριστικού ενδιαφέροντος, ο οποίος όχι μόνο θα φέρει σε επαφή τον τουρισμό του νησιού με τα τοπικά προϊόντα και τους οίνους αλλά θα έχει και επιμορφωτικό χαρακτήρα καθώς θα πραγματοποιούνται σεμινάρια, διαλέξεις και παρουσιάσεις που αφορούν την παραγωγή και όχι μόνο. Στο ισόγειο επίσης θα υπάρχουν χώροι ιστορικών τεκμηρίων , χώροι έκθεσης και πώλησης εμφιαλωμένων οίνων αλλά και ένας ξενώνας διανυκτέρευσης, ο οποίος θα διατίθεται σε επισκέπτες που θέλουν να ζήσουν από κοντά την εμπειρία τόσο της παραγωγής όσο και της επαφής με ένα τόσο όμορφο και διαφορετικό κτίριο.

Στο χώρο του ορόφου θα μπορούν οι επισκέπτες να απολαύσουν όλες τις τοπικές ετικέτες κρασιών σε ένα χώρο wine bar καθώς και κάποια τοπικά εδέσματα στο εστιατόριο. Προκειμένου να συνδεθεί το κτήριο με τα νέα δεδομένα και να προσαρμοστεί στη νέα εποχή προτείνεται η κατασκευή μεταλλικής προσθήκης ώστε να αντικαταστήσει την υπάρχουσα ξύλινη στέγη. Το στοιχείο αυτό καθώς είναι και το μόνο που θα κατασκευαστεί με διαφορετικό και υλικό σε σχέση με το αρχικό θα είναι και εμφανές από τον χώρο του wine bar αλλά και του εστιατορίου. Όσες επεμβάσεις ή αντικαταστάσεις γίνουν στα υλικά και τις κατασκευές θα τηρηθεί ο τρόπος κατασκευής και τα υλικά που είχαν χρησιμοποιηθεί και τότε. Ένα κτήριο τόσο σημαντικό για το νησί που έχει αφεθεί έρμαιο των καιρών είναι έτοιμο να συμβάλει στην τουριστική ανάπτυξη και την επιμόρφωση διατηρώντας τη μοναδικότητά του και συνεχίζοντας την πορεία του στο χρόνο.

Z. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η διαμορφώση του θέματος της εργασίας έγινε υπό την επίβλεψη του καθηγητή κ.Μαρτίνη Σπύρου τον οποίο ευχαριστούμε θερμά για την καθοδήγηση καθ'όλη τη διάρκεια της έρευνας και εκπόνησης της εργασίας.Παράλληλα θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα τον κ.Κάρδαρη Νίκο έναν εκ των ιδιοκτητών του πύργου Αμπελοράβδη για την άδεια πρόσβασης στο κτίριο και τις πολύτιμες πληροφορίες που μοιράστηκε μαζί μας.Σε αυτό το σημείο αξίζει να προσθέσουμε οτι αυτές επετελέσαν καθοριστικό ρόλο στο τρόπο που διαχειριστήκαμε το κτίριο ώστε να σεβαστούμε την ιστορικότητα που το χαρακτηρίζει.Τέλος η παραχώρηση αρχείου σχεδίων και τεχνικών πληροφοριών πρότερης μελέτης αποτύπωσης του 1992,μέσω της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών έργων Δυτικής Ελλάδος-Πελοποννήσου και Νοτίου Ιονίου για τον πύργο, λειτούργησε σαν βάση σύγκρισης της σημερινής κατάστασης του κτιρίου με τότε, αναφορικά με το κομμάτι της αποτύπωσης που πραγματοποιήσαμε με επιτόπου μετρήσεις.

Η. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ζήβας Διονύσης Α. , << Η αρχιτεκτονική της Ζακύνθου από το ΙΣΤ' μέχρι τον ΙΘ' αιώνα>>, ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, Δεκέμβριος 2002
- Ζήβας Διονύσης Α. , << Ζακυνθινά αρχιτεκτονικά σύμμικτα>>, Εκδόσεις ΤΡΙΜΟΡΦΟ, Οκτώβριος 2005
- Τρ.Καραντώνη,2004,Σχεδιασμός και ανασχεδιασμός κατασκευών από φέρουσα τοιχοποιία , σελ.127-132 Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών , Πάτρα 2004
- Μιχαήλ Ε. Νομικός, <<Αποκατάσταση επανάχρηση ιστορικών κτιρίων και συνόλων>>, Εκδόσεις Γιαχούδη ,2004

ΔΙΑΔΥΚΤΙΟ

- Χάρτης της Βενετίας (1964)
http://repository.acropolis-education.gr/acr_edu/bitstream/11174/177/3/3_Arxes.pdf
- Αποκατάσταση και επανάχρηση ιστορικών κτηρίων στο παραδωσιακό οικισμό της Πλάκας
<http://www.arch.ntua.gr/project/3636>
- Ένα νεογοθθικό κτίριο στο κέντρο της Αθήνας: Ο θρυλικός Πύργος της Πατησίων
<http://www.inexarchia.gr/story/think/ena-neogothiko-ktirio-sto-kentro-tis-athinas-o-thrylikos-pyrgos-tis-patision>
- Το Κάστρο της Πατησίων
<http://www.thiras54.gr/>
- Κτήμα Σωτηριάδη
<http://istorika-8emata.blogspot.gr/2011/10/blog-post.html>
- ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΦΑΛΗΡΟ (ΟΙΚΙΑ ΚΟΥΛΟΥΡΑ) (2013)
<http://mlp-blo-g-spot.blogspot.gr/2013/02/OikiaKouloura.html>
- Ελευθεριάδου Γ. Ελένη, ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΩΝ ΣΕΡΡΩΝ, Πάτρα 2011
http://www.lib.teipat.gr/ptyxiakes/ste/ste_aak/2011-2014/9857pe.pdf
- Παπαγεωργίου Α. Βασιλική και Καρτέρη Β. Γεωργία, ΠΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΣΤΟ ΑΓΡΙΝΙΟ, Πάτρα 2016

file:///C:/Users/eleni/Desktop/κειμενα-πτυχιακη/ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ%20ΚΑΙ%20ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ%20ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ%20ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΟΥ%20ΤΗΣ%20ΕΘΝΙΚΗΣ%20ΤΡΑΠΕΖΗΣ%20ΣΤΟ%20ΑΓΡΙΝΙΟ..pdf

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΧΕΔΙΑ

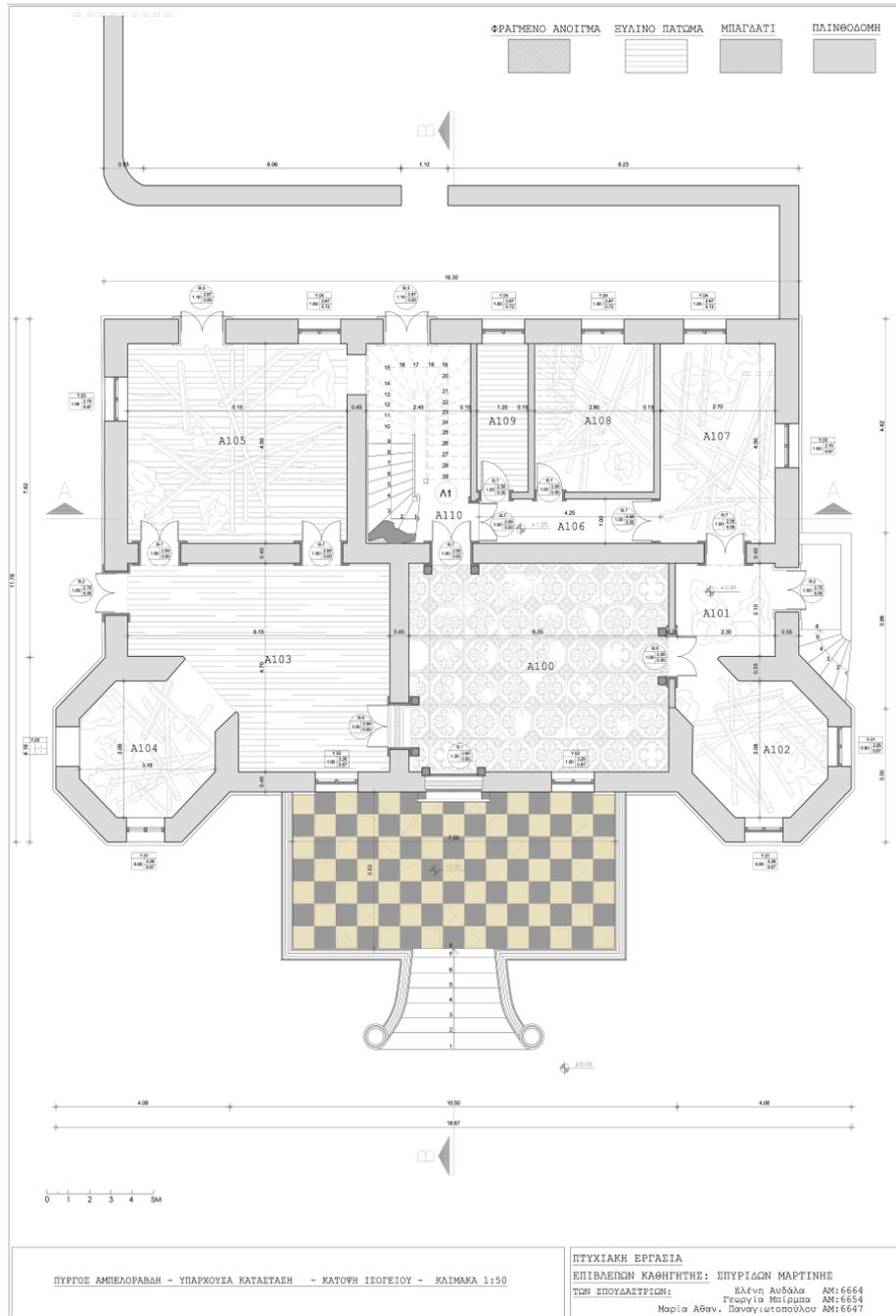
A. Σχέδια Υπάρχουσας Κατάστασης

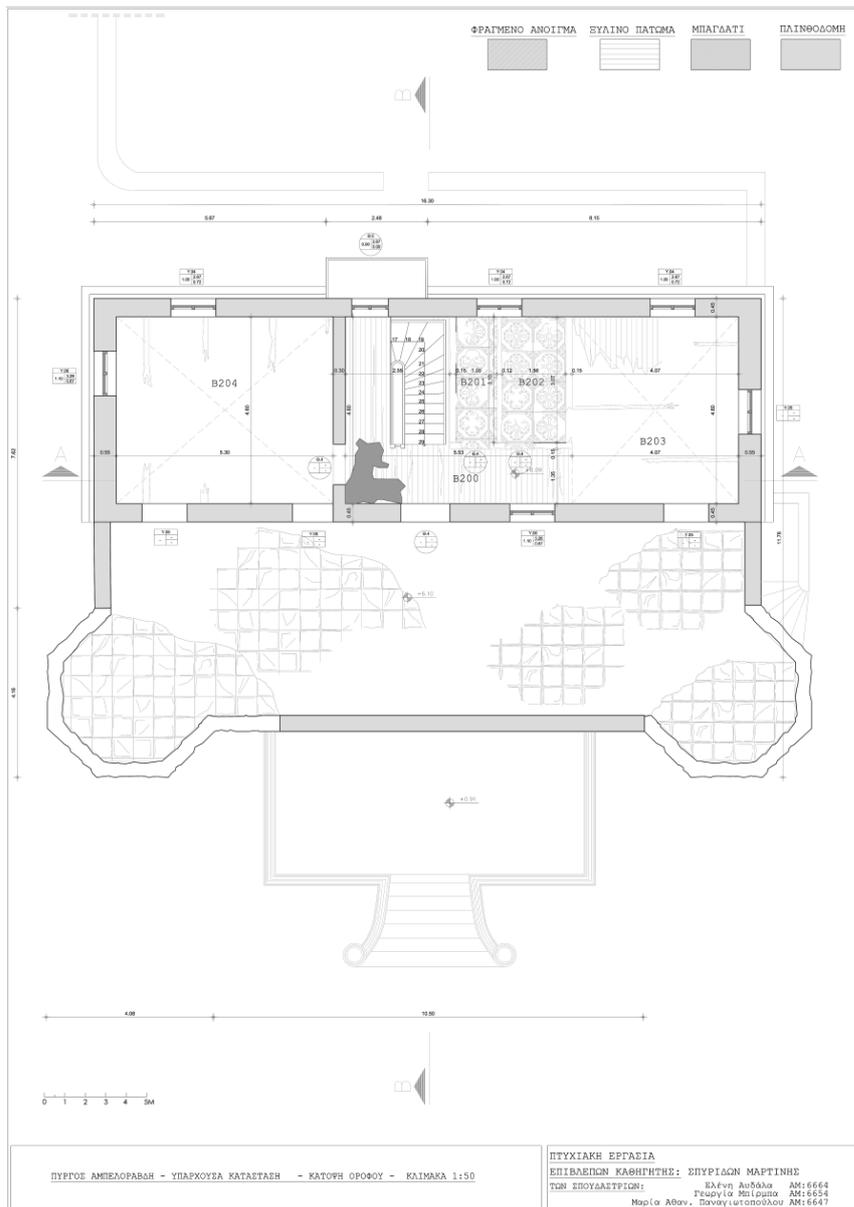
B. Σχέδια Επανάχρησης

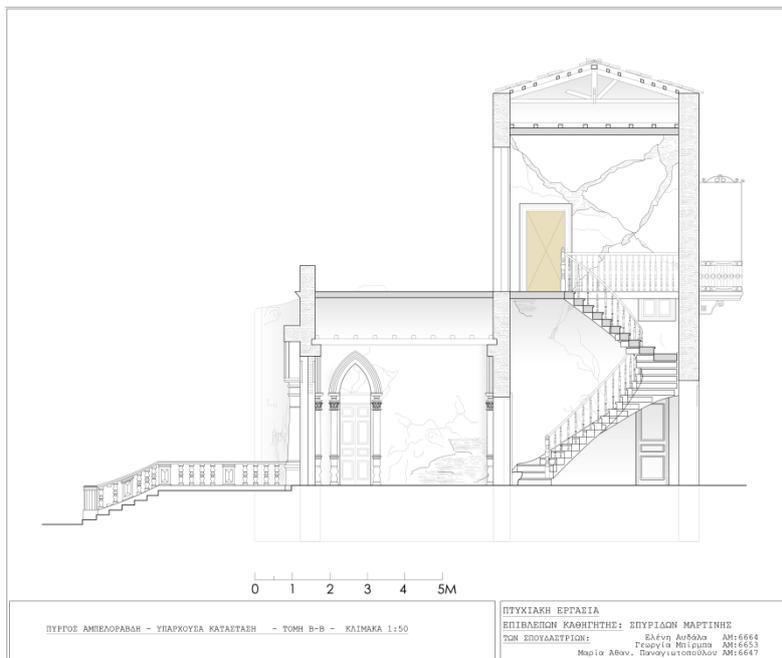
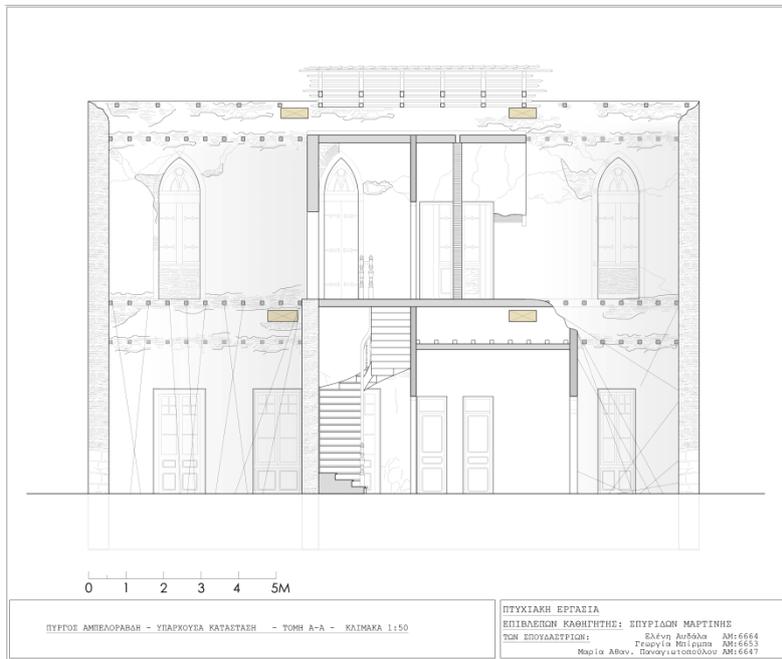
Γ. Σχέδια 3D

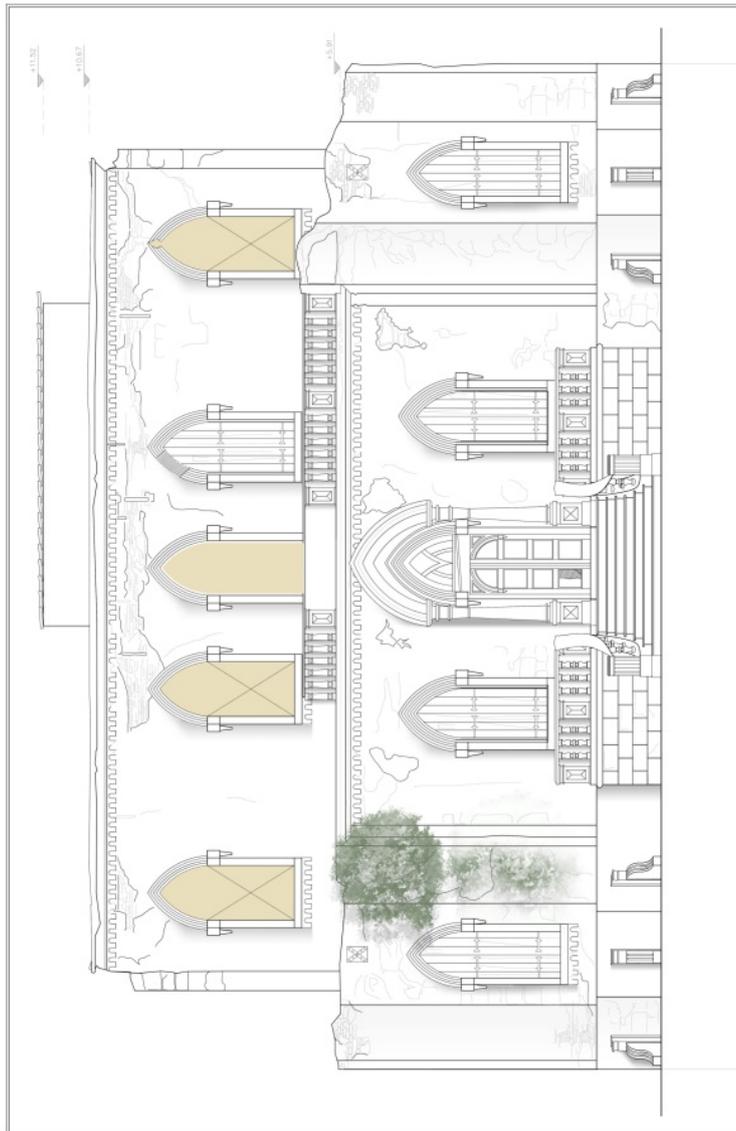

Τοπογραφικό διάγραμμα

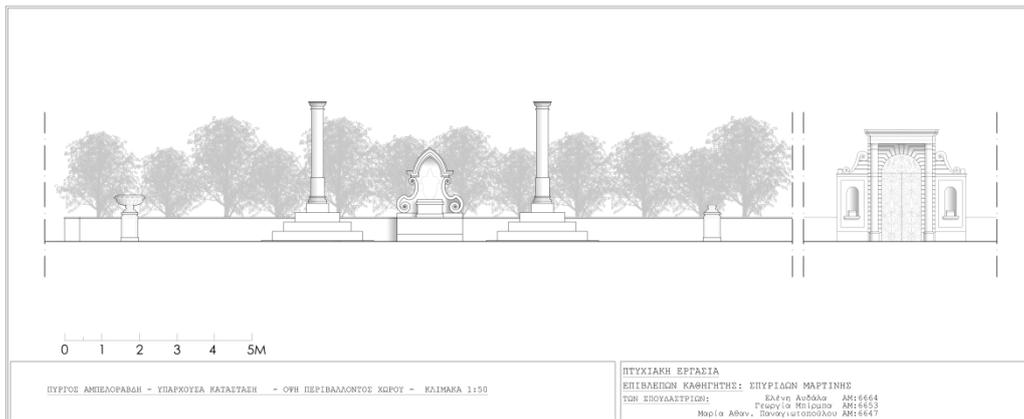

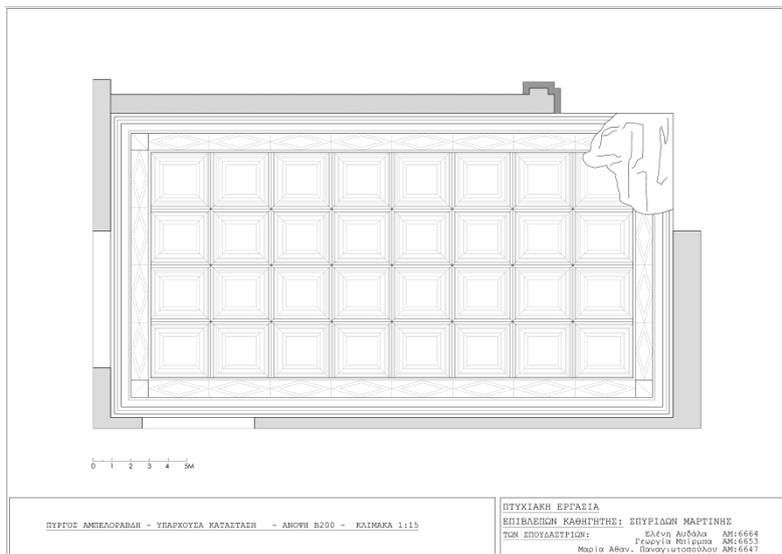
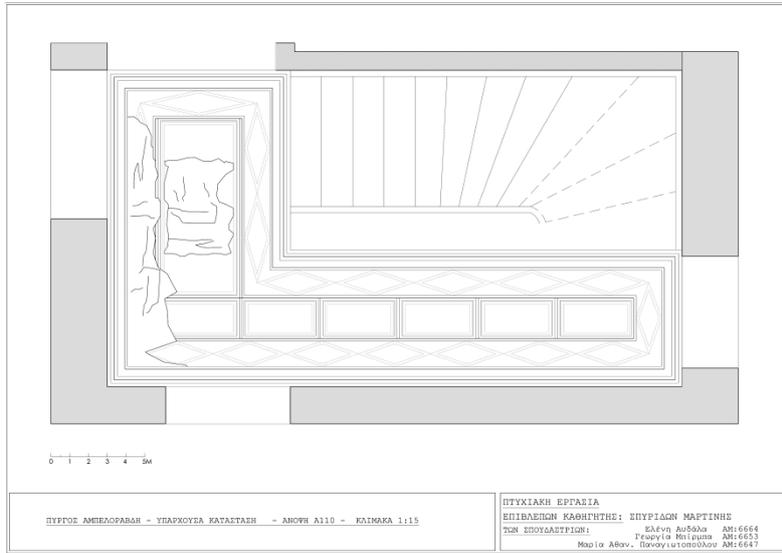
0 1 2 3 4 5M

ΠΥΥΧΙΑΚΗ ΒΕΡΑΞΙΑ
 ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΑΡΤΙΝΟΣ
 ΕΚΔΟΥΣ ΑΝΘΩΝΑΣ ΑΜ:6664
 ΤΩΝ ΕΠΟΥΛΑΕΤΙΩΝ:
 ΜΑΡΙΑ ΑΘΩΝ, ΠΑΝΥΛΙΑΝΤΩΠΟΥ ΑΜ:6647

ΠΥΡΓΟΣ ΑΜΠΕΛΟΡΑΒΑΝ - ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΠΡΟΣΩΧΗ - ΚΑΙΜΑΚΑ 1:50

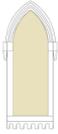
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
 ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΑΡΤΙΝΗΣ
 ΕΚΔΟΥΣ: 2022, ΑΜ: 6664
 ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ:
 Γεωργία Μολιούρα ΑΜ: 6653
 Μερτα Αλεξ. Παυλίδη ΑΜ: 6647

ΠΥΡΟΣ ΑΝΤΙΣΤΗΝΤΑΝ - ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΑΣΥΜΜΕΤΡΙΚΟ ΣΤΕΓΗ - ΚΑΜΠΑΝΑ 1,20

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

Θ.4 (ΘΥΡΑ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ				
		ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΕΞΕΙΔΙΚ. ΕΕ	ΣΥΝΟΛΟ
	• ΓΥΡΗ ΑΠΟΧΕΙΣΜ. ΘΥΡΑΣ	Θ.4				3
Θ.6 (ΘΥΡΑ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ				
	<ul style="list-style-type: none"> • Ξύλινη θύρα • Δοξολόγιο 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΕΞΕΙΔΙΚ. ΕΕ	ΣΥΝΟΛΟ
		Θ.6	1.50	2.50	A100	2
Θ.7 (ΘΥΡΑ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ				
	<ul style="list-style-type: none"> • Αποσπώμενη Ξύλινη θύρα • Δοξολόγιο 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΕΞΕΙΔΙΚ. ΕΕ	ΣΥΝΟΛΟ
		Θ.7	1.50	2.50	A100A110A120A130	6
Θ.8 (ΘΥΡΑ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ				
	<ul style="list-style-type: none"> • Ξύλινη θύρα • Δοξολόγιο 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΕΞΕΙΔΙΚ. ΕΕ	ΣΥΝΟΛΟ
		Θ.8	1.50	2.50	A100A110A	2

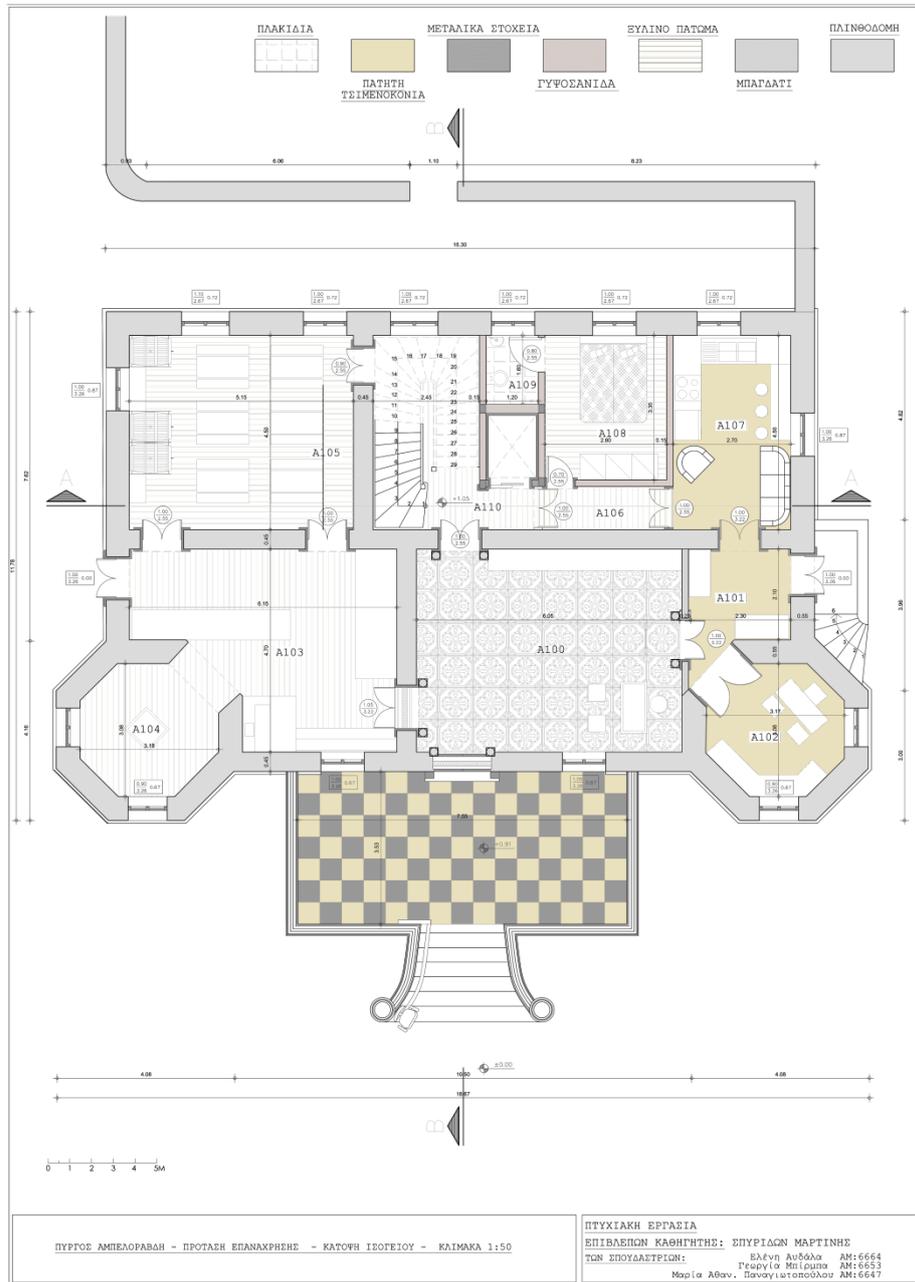
ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

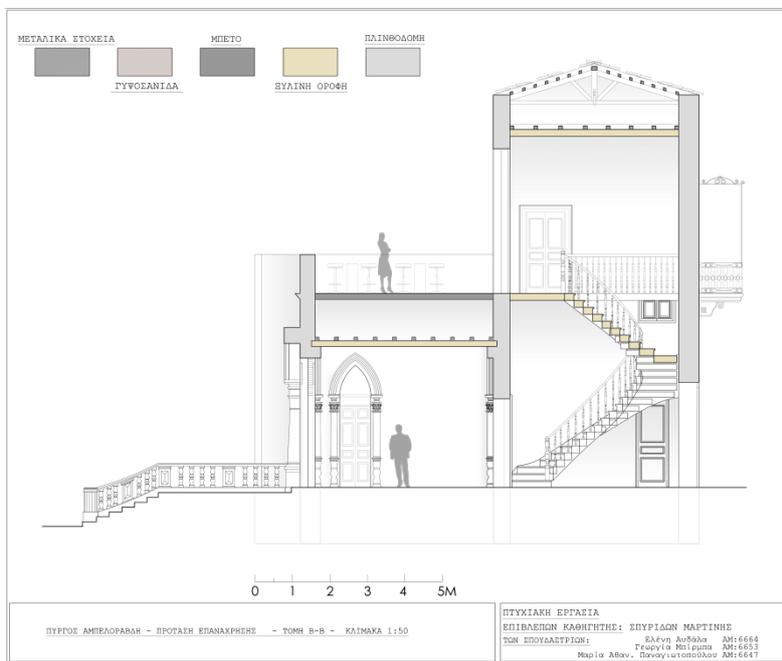
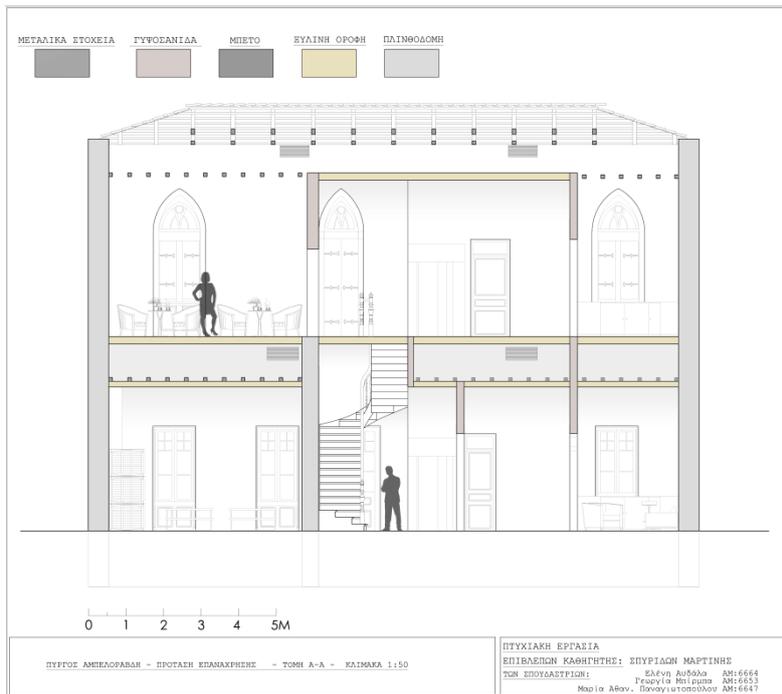
Υ.01 (ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΟ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ					
		ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΠΡΟΣ	ΠΟΣΑ	ΣΥΜΒΟΛΟ
	<ul style="list-style-type: none"> • Σίλινα πεζοφόρα • Ορθογωνικός διαστάσις • 	Υ.01	0.90	2.90	3.26	0.87	3
Υ.02 (ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΟ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ					
	<ul style="list-style-type: none"> • Σίλινα πεζοφόρα • Ορθογωνικός διαστάσις • 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΠΡΟΣ	ΠΟΣΑ	ΣΥΜΒΟΛΟ
		Υ.02	1.00	2.40	3.26	0.87	3
Υ.03 (ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΟ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ					
	<ul style="list-style-type: none"> • Σίλινα πεζοφόρα • Ορθογωνικός διαστάσις • 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΠΡΟΣ	ΠΟΣΑ	ΣΥΜΒΟΛΟ
		Υ.03	1.00	2.00	2.70	0.87	2
Υ.04 (ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΟ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ					
	<ul style="list-style-type: none"> • Σίλινα πεζοφόρα • Ορθογωνικός διαστάσις • 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΠΡΟΣ	ΠΟΣΑ	ΣΥΜΒΟΛΟ
		Υ.04	1.00	1.80	2.67	0.72	7
Υ.05 (ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΟ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ					
	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΥΦΗ ΑΠΟΧΩΣΙΑ ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΟΥ 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΠΡΟΣ	ΠΟΣΑ	ΣΥΜΒΟΛΟ
		Υ.05	-	-	-	-	0

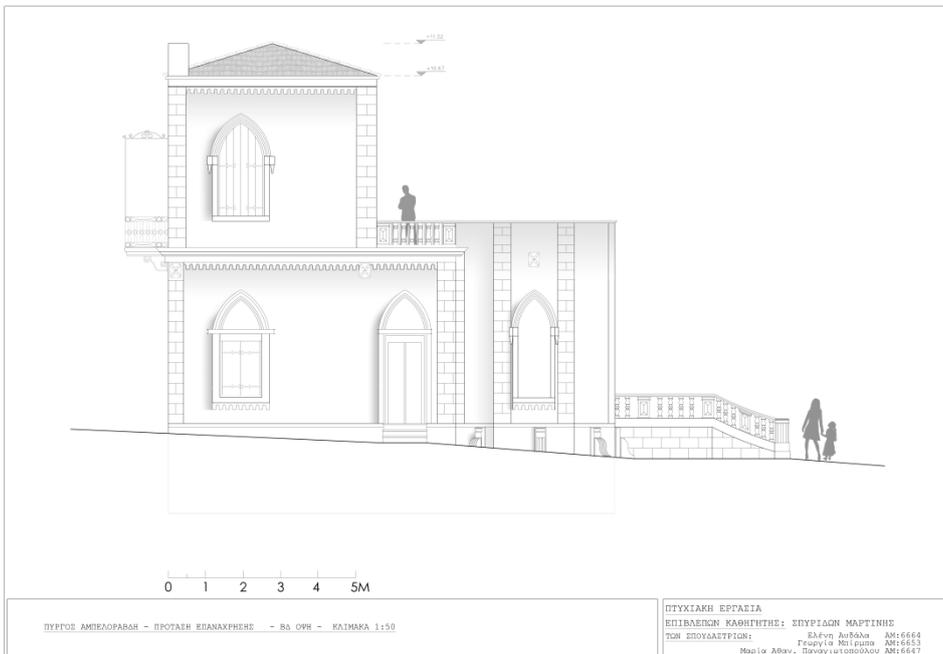
ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

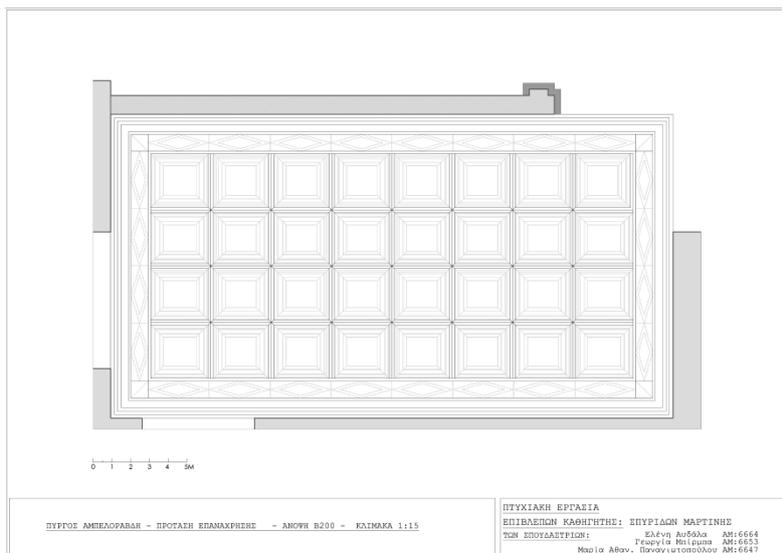
Θ.1 (ΘΥΡΑ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ				
		ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΕΞΟΧΛΟΣ ΞΕ	ΣΥΝΟΛΟ
	<ul style="list-style-type: none"> Ανεμόφυτο ξύλινο θύρα Σιρόφιλο 	Θ.1	1.35	2.63	Καθός κίβδος	1
Θ.2 (ΘΥΡΑ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ				
	<ul style="list-style-type: none"> Ανεμόφυτο ξύλινο θύρα Σιρόφιλο 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΕΞΟΧΛΟΣ ΞΕ	ΣΥΝΟΛΟ
		Θ.2	1.90	2.70	Α103.Α101	2
Θ.3 (ΘΥΡΑ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ				
	<ul style="list-style-type: none"> Ανεμόφυτο ξύλινο θύρα Σιρόφιλο 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΕΞΟΧΛΟΣ ΞΕ	ΣΥΝΟΛΟ
		Θ.3	1.10	2.67	Α103.Α110	2
Θ.4 (ΘΥΡΑ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ				
	<ul style="list-style-type: none"> ΠΥΡΗ ΑΠΟΨΙΣ ΘΥΡΑΣ 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΕΞΟΧΛΟΣ ΞΕ	ΣΥΝΟΛΟ
		Θ.4				
Θ.5 (ΘΥΡΑ)	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΘΕΣΗ				
	<ul style="list-style-type: none"> Ανεμόφυτο ξύλινο θύρα Σιρόφιλο 	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΛΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ	ΕΞΟΧΛΟΣ ΞΕ	ΣΥΝΟΛΟ
		Θ.5	0.90	2.67	Ε020	1

Β. Σχέδια Επανάχρησης

Γ. ΣΧΕΔΙΑ 3D - ΠΡΟΤΑΣΗ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

**Υπάρχουσας Κατάστασης Πύργου
Αμπελοράβδη**

ΙΣΟΓΕΙΟ

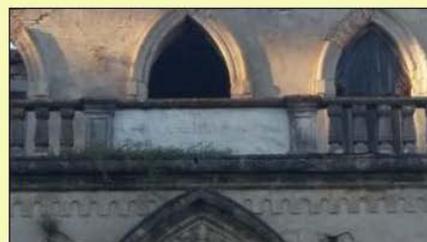
ΟΡΟΦΟΣ

ΣΚΑΛΑ-ΜΕΣΟΠΑΤΩΜΑ-ΣΤΕΓΗ

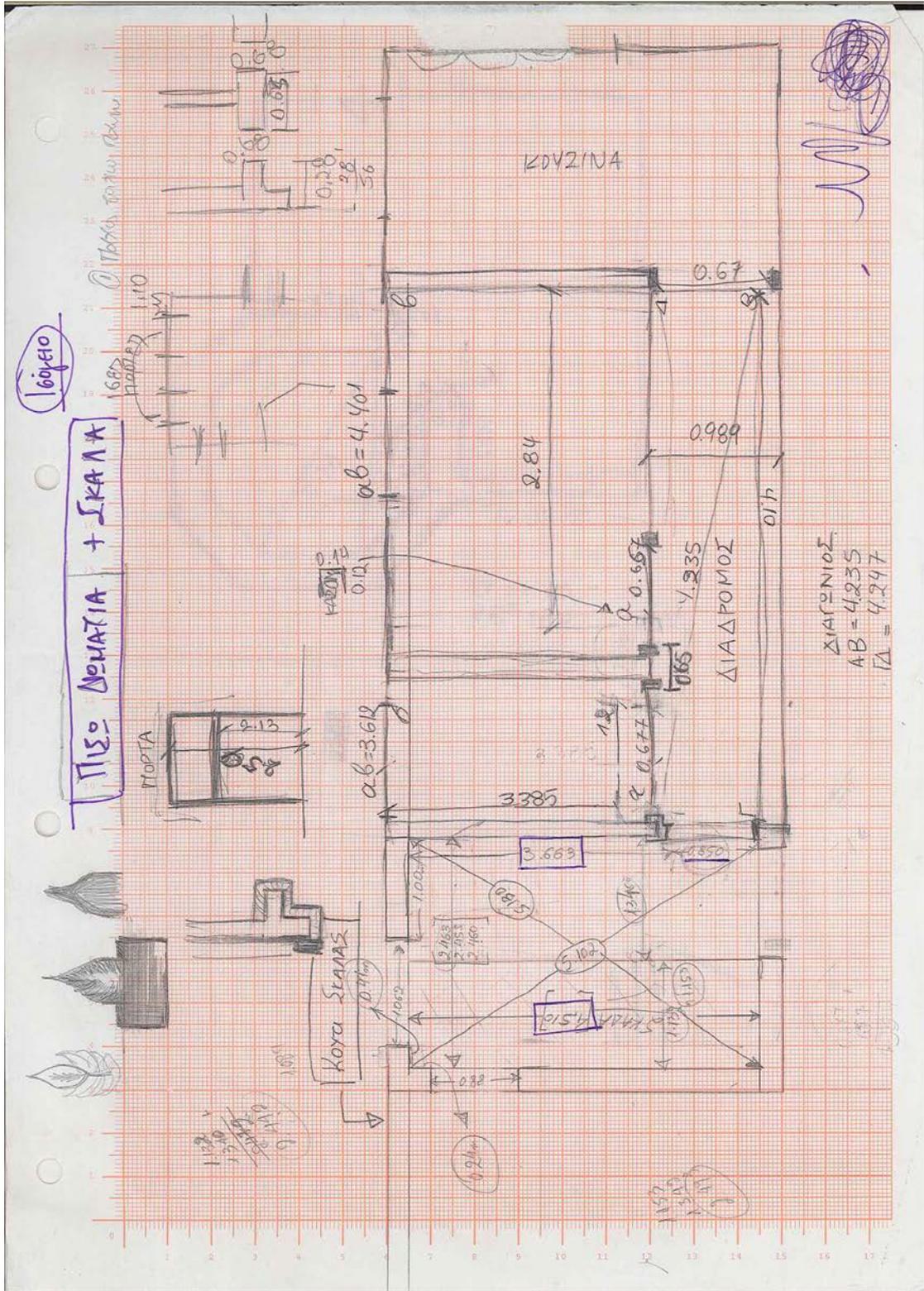
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΥΡΓΟΥ

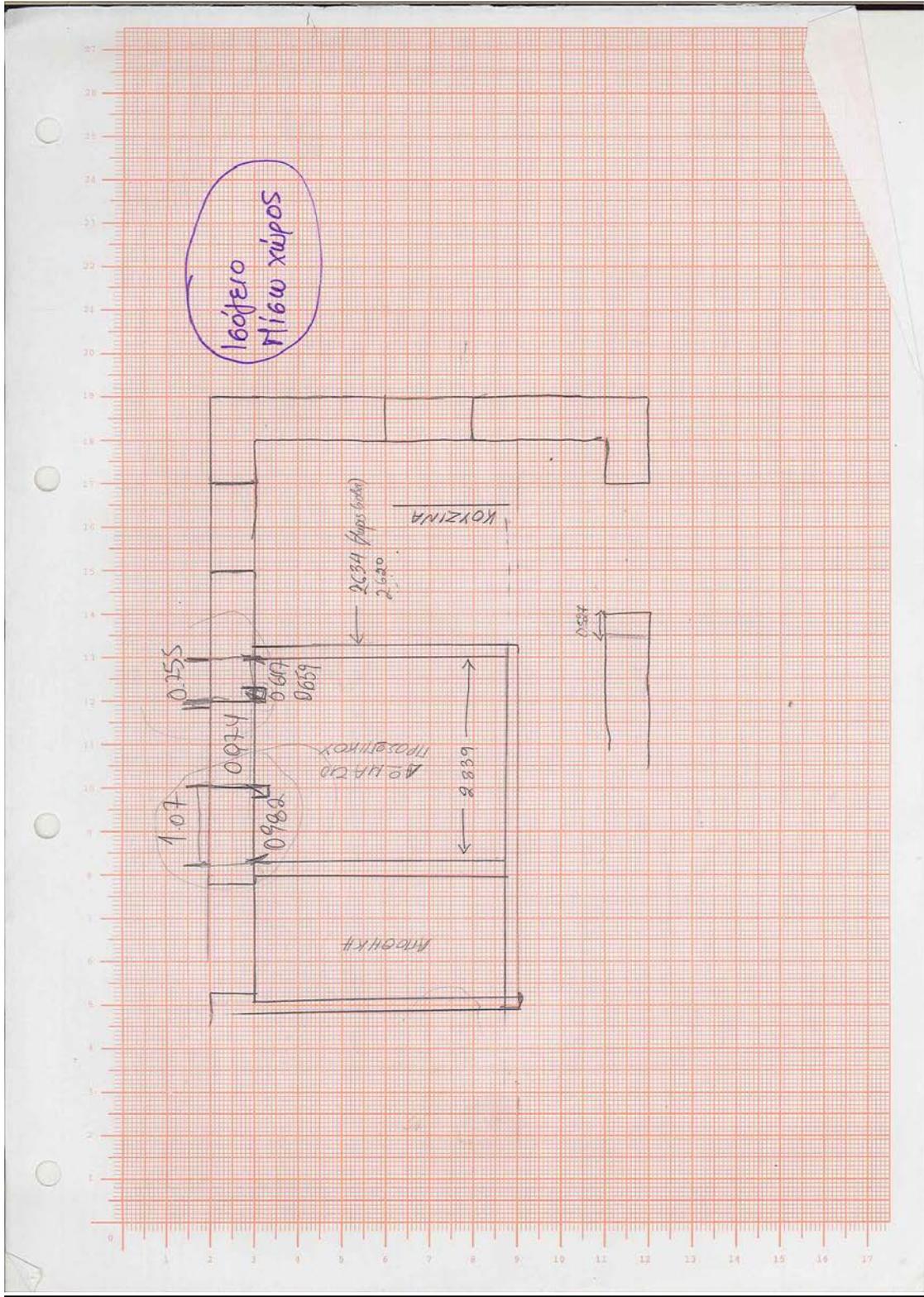

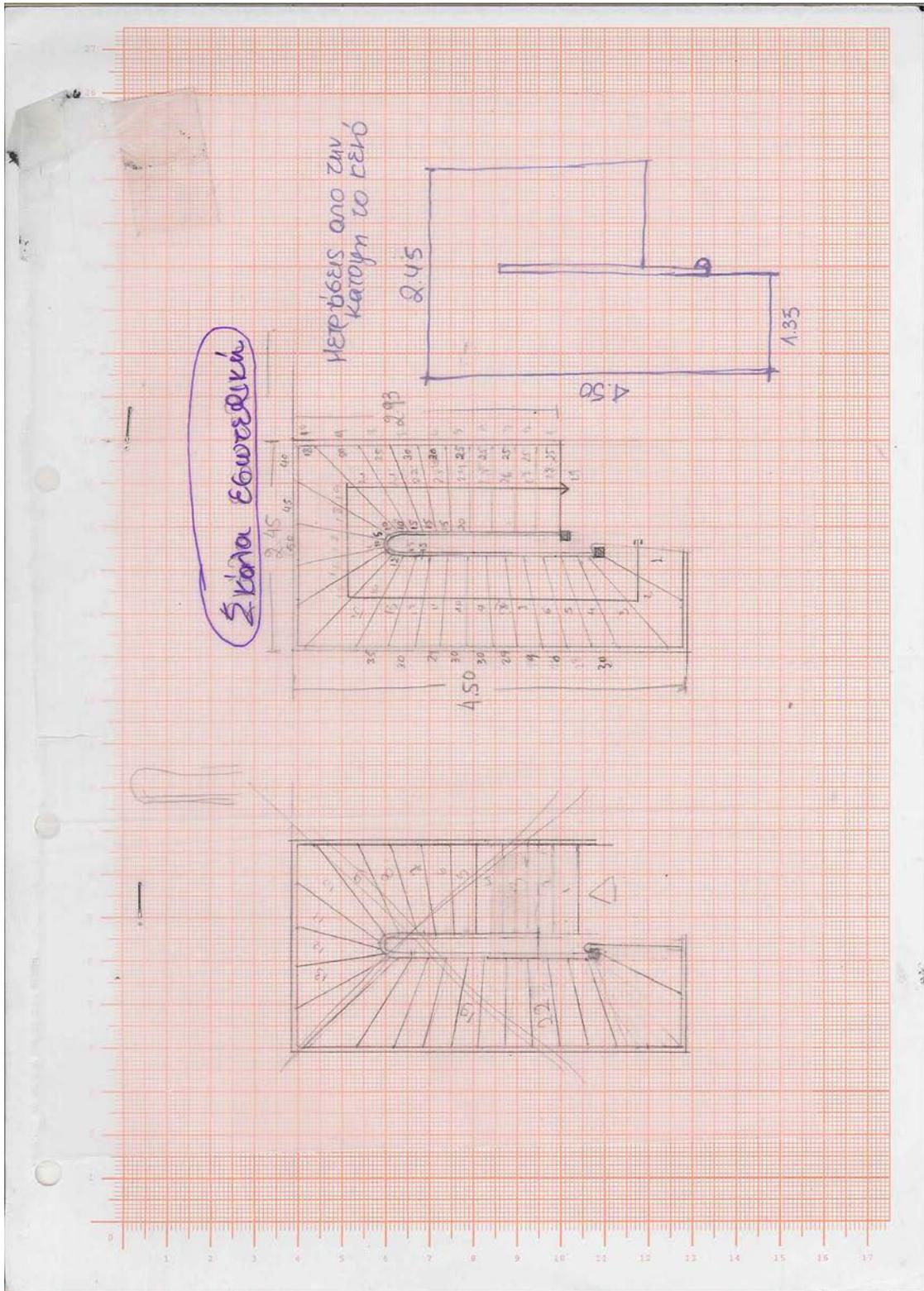
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΟΣ

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑΤΑ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ

2 KANA
ZISTEPRIKH

Kuposno = 5,22

28 + 100mm
0,18 paxxa

Matuyata

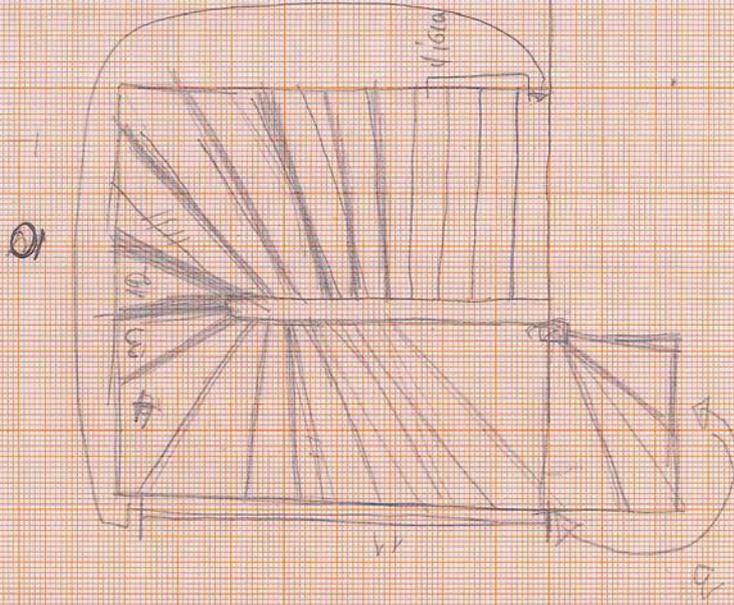
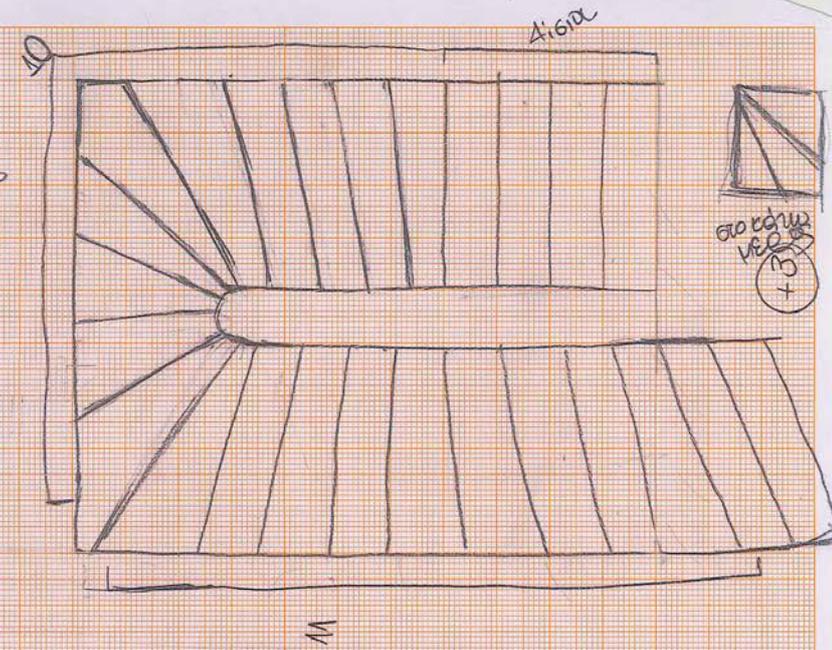
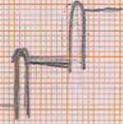
$v_{yos} = 4,98$
 $v_{paxa} = 0,18$

4,98 / 5,04

4 887
4 Feb
0930

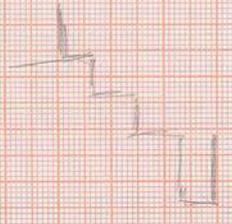
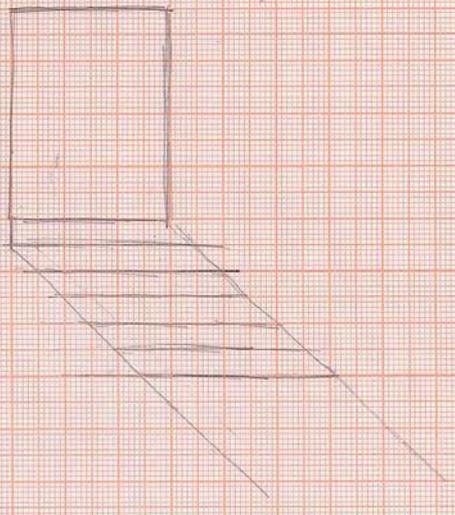
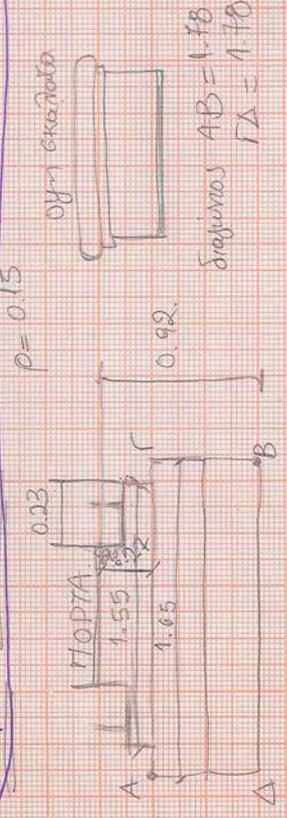
2,15

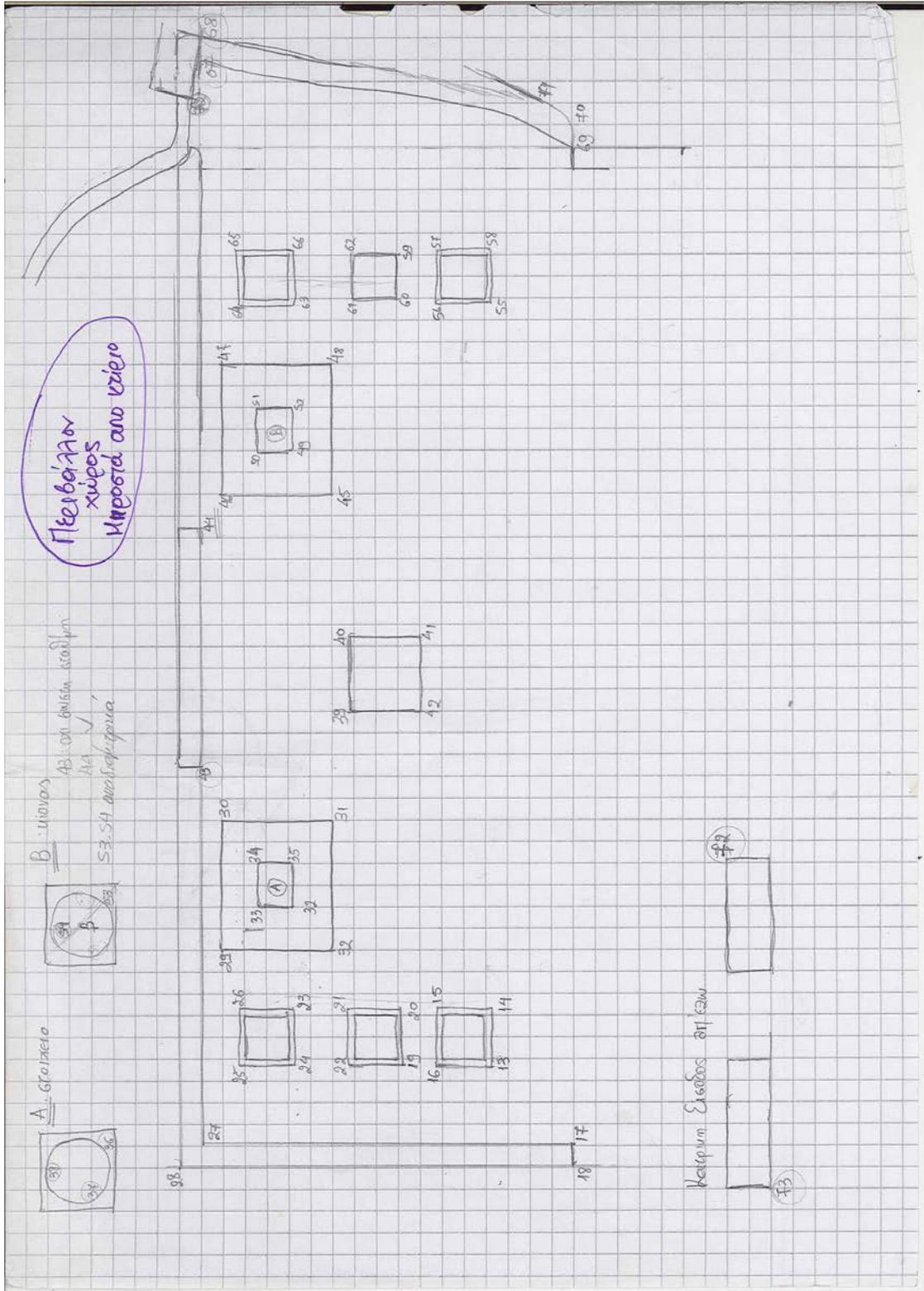
$p = n + 1$
 $p = 29$
 $n = 28$
 $m = 5,22$

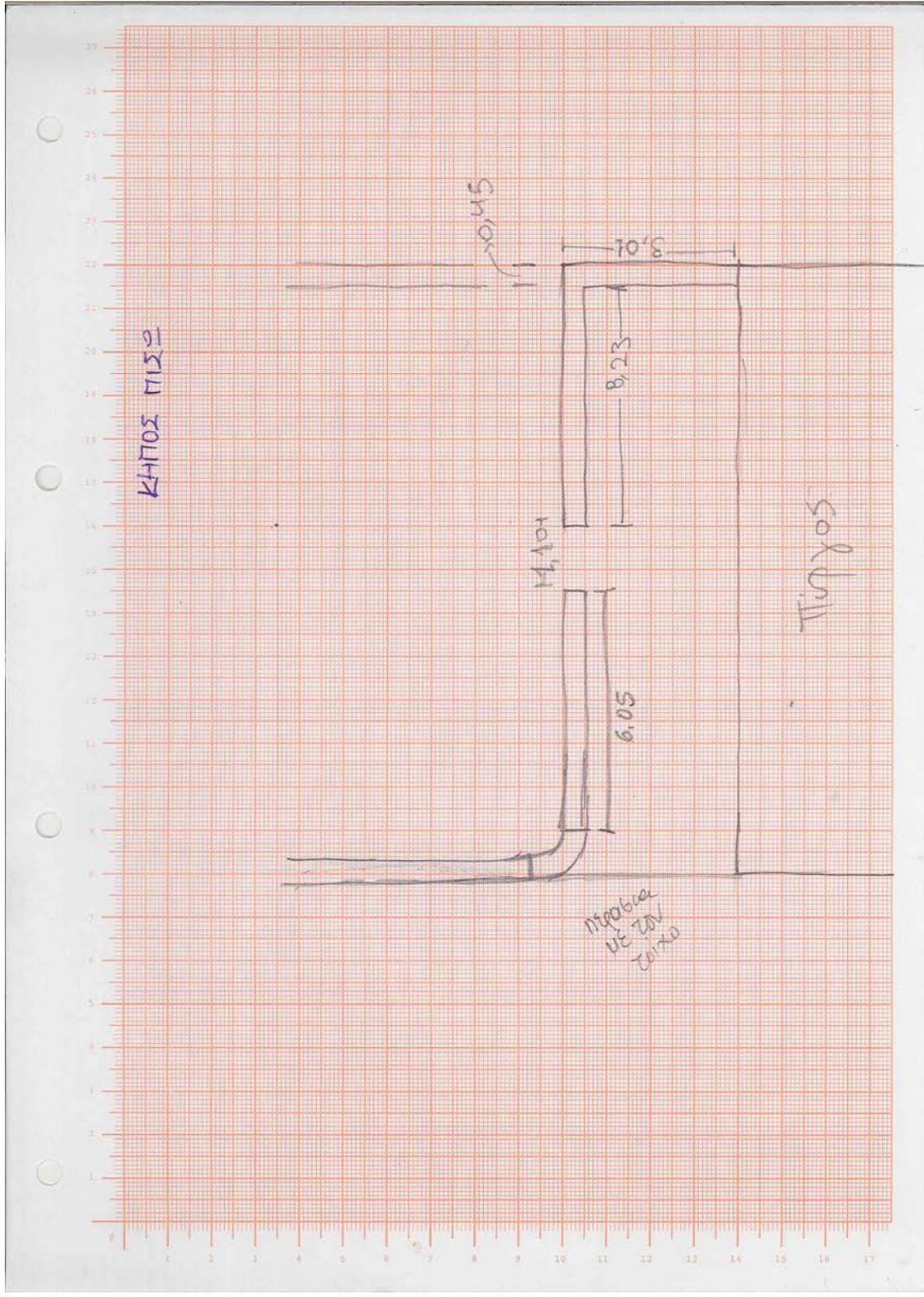

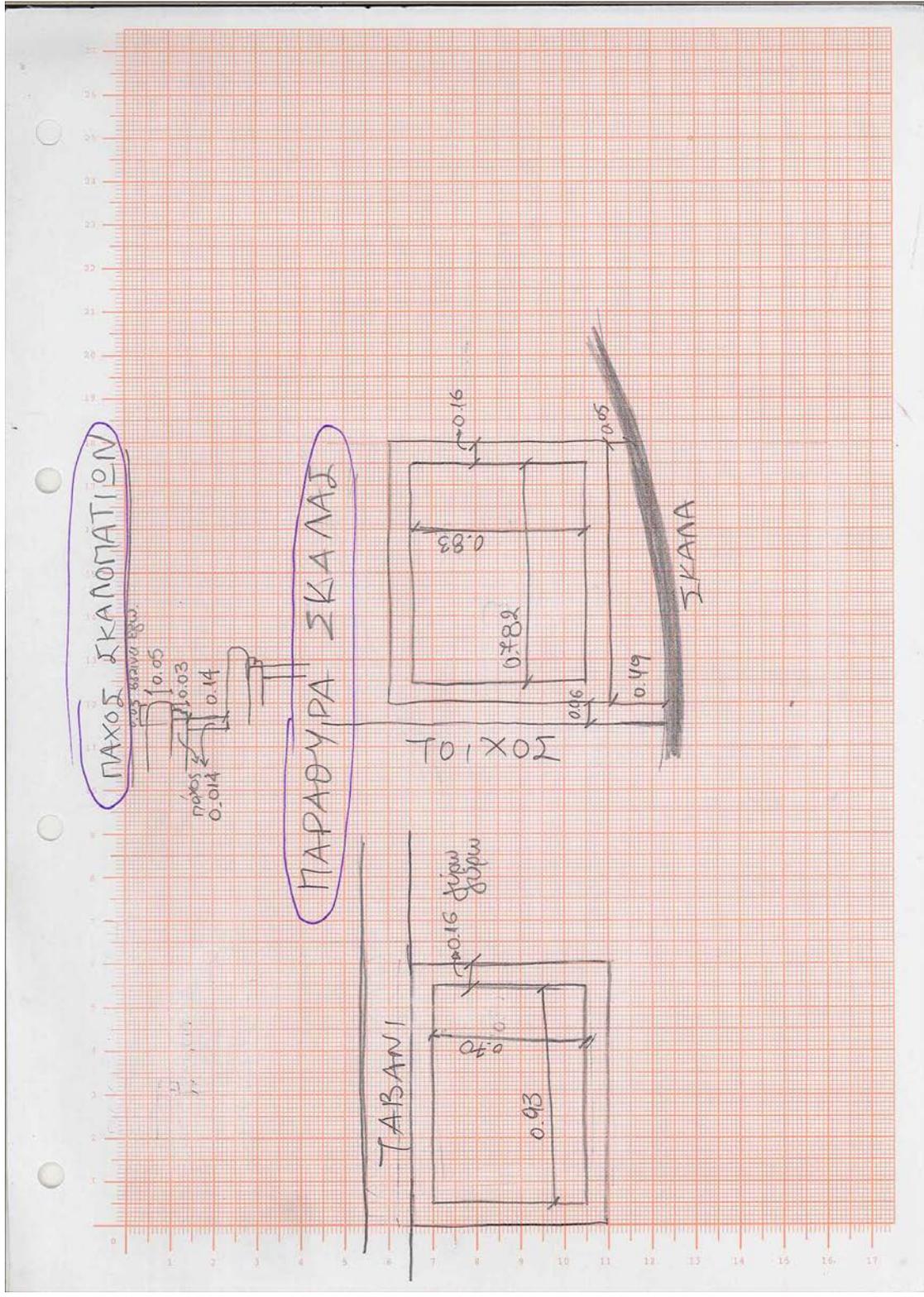

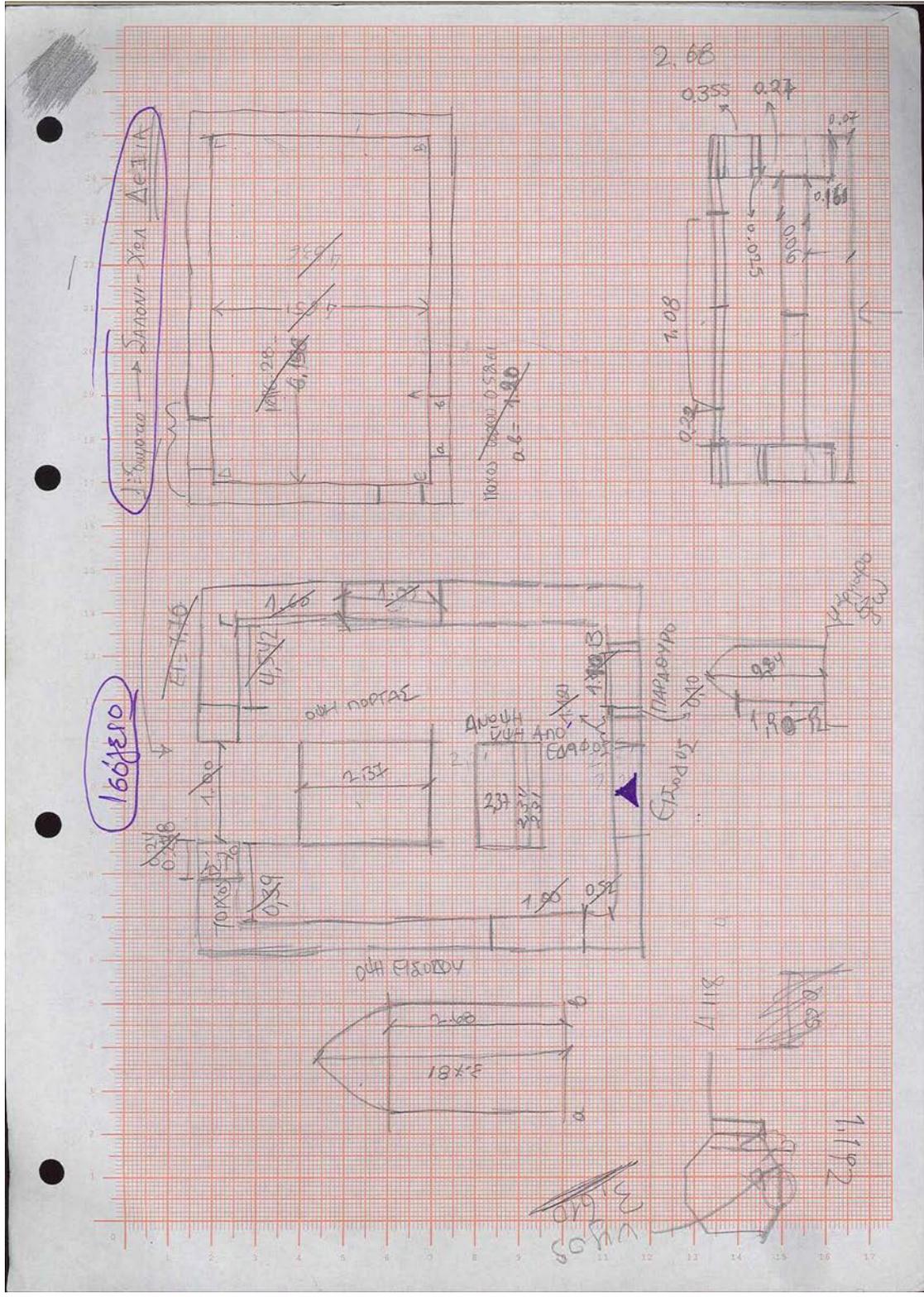
044 Σκάλα αερίων-εξωτερικά

1664890

Επιμετρούμενο -> ΣΑΛΟΝΙ - ΧΩΡΟΙ ΔΕΙΤΑ

ΜΕΤΡΟΣ ΠΛΑΤΟΥΣ 0.5821
0.6 = 1.00

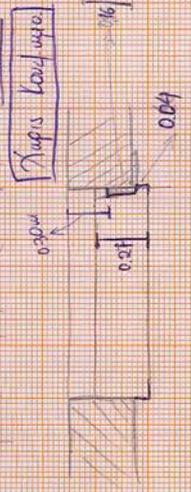
2.68

1.192

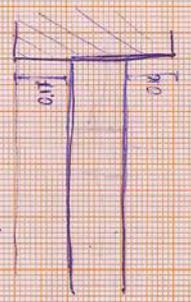
КОНФОРМАТА

Кордунго Ордунго (Кордунго...)

Азизий огу нарды,
Бордунго...

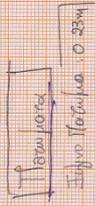
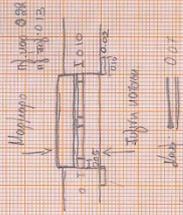
Me Кордунго
Этот диаметр 5 ссу ордо

Р.5483

Антропогендик көзүгө Топодриуа

- Тесттер дөөлү 0,06 м
- көзүгө Топодриуа узундугу 0,02 м
- Топуу параллельдик

Матрица 0,12. анда MC

0,1 м. 0,02 м. 0,01 м.

Көзүгө: 0,06 м.

